

**SKUPŠTINA HERCEGOVAČKO-  
NERETVANSKOG KANTONA**

157

Na osnovu člana 39. Ustava HNK ("Službene novine HNK", broj 2/98) Skupština HNK je na sjednici održanoj dana 13.03.2013. godine donila

**ZAKON O GRAĐENJU****I. OPĆE ODREDBE****Član 1.****Predmet Zakona**

Ovim Zakonom uređuje se: izrada tehničke dokumentacije (u daljem tekstu: projektovanje), građenje, postupak izdavanja odobrenja za građenje i odobrenja za upotrebu, vršenje nadzora, održavanje građevine, te određuju tehnička i druga svojstva kojima moraju udovoljiti građevine na teritoriju Hercegovačko-neretvanskog kantona (u daljem tekstu: Kanton).

**Član 2.****Pojašnjenje izraza u ovom Zakonu**

Izrazi korišteni u ovome Zakonu imaju sljedeće značenje:

1) Građenjem, u smislu ovoga Zakona, smatra se izvođenje pripremnih radova, građevinskih radova (uključujući građevinsko-završne i građevinsko-instalacijske radove), kao i radovi rekonstrukcije, dogradnje, nadogradnje, sanacije, promjene namjene, konzervacije, izgradnja privremenih građevina, ugradnja i montaža opreme, gotovih građevinskih elemenata i konstrukcija, uklanjanje građevina, te drugi zahvati u prostoru.

2) Građevinom, u smislu ovog Zakona, smatra se građevinski objekt povezan sa tlom koji se sastoji od građevinskog sklopa i ugrađene opreme, koji u okviru tehnološkog procesa zajedno čine tehnološku cjelinu, kao i samostalna postrojenja trajno povezana sa tlom.

3) Građevinskim sklopom, iz prethodnoga stava u smislu ovoga Zakona, smatra se skup svrhotivito povezanih građevinskih proizvoda, uključujući i instalacije i opremu, koji nisu izravno povezani sa tehnološkim procesom.

4) Građevinska (bruto) površina zgrade je zbroj površina mjerjenih u nivou podova svih dijelova zgrade (Po, S, Pr, K, Pk) uključivo sa površinama lođe, balkona i terasa određenih prema vanjskim mjerama

obodnih zidova u koje se uračunavaju obloge, obzide, parapeti i ograde.

5) Građevina s utjecajem na okolinu je svaka građevina za koju je prema propisima o zaštiti okoline obavezna procjena utjecaja na okolinu.

6) Privremenom građevinom, u smislu ovoga Zakona, smatra se građevinski objekt izgrađen ili postavljen privremeno na određenoj lokaciji za potrebe gradilišta, za primjenu odgovarajuće tehnologije građenja, kao i za organizaciju sajmova, javnih manifestacija i sl.

7) Iskolčenje građevine je geodetski prijenos tlocrta vanjskog obrisa građevine ili osi trase građevine koju je dozvoljeno graditi na terenu unutar građevinske čestice.

8) Opremom, u smislu ovoga Zakona, smatraju se ugrađena postrojenja, uređaji, mašine, procesne instalacije i drugi u građevinu ugrađeni proizvodi.

9) Pripremnim radovima, u smislu ovoga Zakona, smatra se izvođenje radova na uređenju zemljišta, kao i izvođenje drugih radova za potrebe organizacije gradilišta i omogućavanja primjene odgovarajuće tehnologije građenja.

10) Radovi na zamjeni i/ili dopuni opreme, ako je to u skladu s namjenom građevine u smislu ovoga Zakona, ne smatraju se rekonstrukcijom, kao i radovi koji su posebnim zakonom utvrđeni kao radovi na održavanju građevine.

11) Otklanjanje arhitektonskih barijera, u smislu ovoga Zakona, podrazumijeva stvaranje uslova za samostalan i bezbjedan prilaz objektu, ulazak u objekt, te pristup i upotrebu svih prostorija i instalacija u objektu za lica sa teškoćama u kretanju.

12) Održavanjem građevine, u smislu ovoga Zakona, smatra se praćenje stanja građevine i poduzimanje građevinskih i drugih radova na održavanju građevine, kao i poduzimanje mjera nužnih za bezbjednost, pouzdanost i izgled građevine, te život i zdravlje ljudi.

13) Sanacijom, u smislu ovoga Zakona, podrazumijevaju se građevinski i drugi radovi na oštećenim građevinama kojima se građevina dovodi u stanje prije oštećenja.

14) Radovi redovnog održavanja i sanacije oštećene građevine, koji se mogu smatrati radovima tekućega održavanja, podrazumijevaju radove koji ne utiču na konstrukciju građevine, zaštitu okoline, namjenu, promjenu dimenzija i vanjskog izgleda (manji popravci, žbukanje, zamjena i bojenje građevinske stolarije, ostakljivanje postojećih otvora, pokrova, manjih dijelova krovne konstrukcije, odnosno izmjena krovne konstrukcije za stambene objekte čija građevinska (bruto) površina nije veća

## Hercegovačko-neretvanskog kantona

od 400 m<sup>2</sup> i katnosti P+3, ukoliko posebnim zakonom nije drugačije određeno, zidanje pregradnih zidova, zamjena i opravka oštećenih instalacija, zidanje porušenih dimnjaka, bojenje fasada i sl.), odnosno kojima se ne mijenjaju uslovi utvrđeni urbanističkom saglasnošću i odobrenjem za građenje.

15) Građevinskim proizvodima, u smislu ovoga Zakona, smatraju se proizvedeni građevinski materijali, prefabrikati, elementi i industrijski proizvedene konstrukcije.

16) Rekonstrukcijom građevine, u smislu ovoga Zakona, smatra se izvođenje građevinskih i drugih radova na postojećoj građevini kojima se: mijenjaju konstruktivni elementi koji mogu biti od uticaja na stabilnost građevine ili njenih dijelova; uvode nove instalacije i ugrađuje nova oprema u građevinu; mijenja namjena, tehnološki proces ili vanjski izgled građevine u znatnijoj mjeri ne mijenjajući vanjske gabarite građevine; mijenjaju uslovi pod kojima je, na osnovu odobrenja za građenje, izgrađena građevina. Zamjena instalacija i opreme kada se izvodi prema uslovima utvrđenim u odobrenju za građenje ne smatra se rekonstrukcijom.

17) Rekonstrukcijom građevine, u smislu ovoga Zakona, smatraju se i radovi kojima se oštećena građevina, čije oštećenje prelazi 70%, dovodi u stanje koje je imala prije oštećenja, ako je oštećenje nastalo kao posljedica starosti građevine ili kao posljedica prirodnih i ljudskim djelovanjem izazvanih nepogoda i katastrofa i ratnih djelovanja.

18) Konzervacijom građevine, u smislu ovoga Zakona, smatraju se radovi kojima se oštećena ili nedovršena građevina zaštićuje od daljnog propadanja, a do sticanja uslova za njenu sanaciju, rekonstrukciju ili dovršenje radova na nezavršenoj građevini.

19) Dogradnjom, u smislu ovoga Zakona, smatra se svako proširenje postojećeg objekta kojim se dodatno zauzima zemljište ili prostor u odnosu na taj objekat i ako dograđeni dio čini građevnu i funkcionalnu cjelinu sa objektom uz koji se dograđuje, a kojom se mijenjaju uslovi iz urbanističke saglasnosti i odobrenja za građenje.

20) Nadogradnjom, u smislu ovoga Zakona, smatra se izgradnja jedne ili više etaža, kao i preuređenje krovista, odnosno potkrovla na postojećim građevinama kojim se dobiva novi stambeni ili poslovni prostor.

21) Promjenom namjene građevine, u smislu ovoga Zakona, smatra se pretvaranje stambenog u poslovni prostor, odnosno poslovнog u stambeni, kao i promjena djelatnosti u poslovnom prostoru ako takva promjena bitno mijenja uslove korištenja

te građevine, okolnih građevina i prostora, odvijanje saobraćaja i uslove očuvanja okoline.

22) Uklanjanjem građevine, u smislu ovoga Zakona, smatraju se građevni i drugi radovi kojima se ruši i demontira građevina ili njen dio, uključujući i zbrinjavanje građevnog i drugog otpada i dovođenje građevinske parcele u uredno stanje. Uklanjanje građevine vrši se zbog fizičke dotrajalosti ili većih oštećenja nastalih kao posljedica prirodnih i ljudskim djelovanjem izazvanih nepogoda i katastrofa i ratnih djelovanja. Uklanjanjem građevine, u smislu ovoga Zakona, smatra se i rušenje građevine radi privođenja zemljišta konačnoj namjeni.

## Član 3.

Projektovanje, građenje i održavanje građevine, u skladu sa uslovima i okvirima kantonalnog nivoa nadležnosti, obavlja se prema odredbama ovoga Zakona, posebnih zakona i propisa donesenih na osnovu zakona, zakonom propisanih normi, kao i prema pravilima struke.

## II. TEHNIČKA SVOJSTVA BITNA ZA GRAĐEVINU

## Član 4.

## Bezbjednost

(1) Građevina mora biti projektovana i izgrađena na način da se postigne bezbjednost građevine u cijelini, kao i u svakom njenom dijelu i elementu.

(2) Bezbjednost, u smislu ovoga Zakona, jeste sposobnost građevine da izdrži sva predviđena djelovanja koja se javljaju pri normalnoj upotrebi, te da sadrži sva bitna tehnička svojstva tokom predviđenog vremena trajanja, a to su:

- a) mehanička otpornost i stabilnost,
- b) bezbjednost u slučaju požara,
- c) zaštita od ugrožavanja zdravlja ljudi,
- d) pristupačnost,
- e) zaštita korisnika od ozljeda,
- f) zaštita od buke i vibracija,
- g) ušteda energije i toplotna zaštita,
- h) zaštita od štetnog djelovanja okoline i na okolinu.

(3) Gradnjom i korištenjem građevine ne smije se ugroziti bezbjednost drugih građevina, stabilnost tla na okolnom zemljištu, prometne površine, komunalne i druge instalacije i dr..

## Član 5.

## Mehanička otpornost i stabilnost

Građevina mora biti projektovana i izgrađena na način da tokom građenja i korištenja predvidiva

djelovanja ne prouzroče:

- a) rušenje građevine ili njenog dijela,
- b) deformacije nedopuštenog stepena,
- c) oštećenja građevinskog dijela ili opreme uslijed deformacije nosive konstrukcije,
- d) nesrazmjerne velike oštećenja u odnosu na uzrok zbog kojih su nastala.

### Član 6.

#### Zaštita od požara i eksplozije

(1) Građevina mora biti projektovana i izgrađena da se u slučaju požara:

- a) očuva nosivost konstrukcije tokom određenog vremena utvrđenog posebnim propisom,
- b) spriječi širenje vatre i dima unutar građevine,
- c) spriječi širenje vatre na susjedne objekte,
- d) omogući da lica mogu neozlijedena napustiti građevinu, odnosno da se omogući njihovo spašavanje,
- e) omogući zaštitu spasilaca.

(2) Građevina mora biti projektovana i izgrađena tako, da u slučaju normalnog korištenja, ne može doći do eksplozije. Ovo se posebno odnosi na instalacije i opremu građevine.

### Član 7.

#### Zaštita života i ljudi

Građevina mora biti projektovana i izgrađena tako da udovoljava uslovima zaštite života i zdravlja građana i da ne ugrožava radnu i životnu okolinu, posebno uslijed:

- a) oslobađanja opasnih plinova, para i aerosola (zagadivanje zraka),
- b) opasnih zračenja,
- c) udara struje,
- d) atmosferskog pražnjenja,
- e) mehanički pokretne opreme i dijelova unutar i oko građevine,
- f) eksplozije,
- g) zagadivanja voda i tla,
- h) neodgovarajućeg zbrinjavanja otpada.

### Član 8.

#### Uklanjanje arhitektonskih barijera

(1) Građevine sa više stambenih jedinica, javne ustanove, uslužni i privredni objekti, moraju biti projektovane i izgrađene na način koji trajno obezbjedi nesmetan pristup i kretanje licima sa teškoćama u kretanju, kao i da se tokom njihovog korištenja izbjegnu mogućnosti ozljeda korisnika građevine.

(2) Osnovni uslovi za obezbjeđenje nesmetanog pristupa i kretanja lica sa teškoćama u kretanju, bit

će definisani Pravilnikom o uslovima za nesmetano kretanje lica sa teškoćama u kretanju, koji donosi ministarstvo nadležno za oblast građenja i prostornoga uređenja u roku utvrđenom iz stava 3. ovoga člana.

(3) U građevinama iz stava 1. ovoga člana za koje je izdano odobrenje za građenje, odnosno izgrađenim prije donošenja ovoga Zakona, arhitektonske barijere koje onemogućavaju pristup i kretanje licima sa teškoćama u kretanju bit će uklonjene u skladu s odgovarajućim odredbama ovoga Zakona i Pravilnikom iz stava 2. ovoga člana.

(4) Nalog za uklanjanje arhitektonskih barijera daje nadležni organ, odnosno služba uprave nadležna za izdavanje odobrenja za građenje predmetne građevine na zahtjev lica sa teškoćama u kretanju ili njihovih staratelja, a za uklanjanje barijera, odnosno omogućavanje pristupa građevini i kretanju u građevini licima sa teškoćama u kretanju odgovara vlasnik građevine odnosno investitor.

### Član 9.

#### Zaštita od ozljeda

Građevine moraju biti projektovane i izgrađene tako da se tokom korištenja izbjegnu moguće ozljede korisnika koje mogu nastati od poskliznuća, pada, sudara, opeketina i udara struje.

### Član 10.

#### Zaštita od buke i vibracija

Građevina mora biti projektovana i izgrađena na način da nivo buke u građevini i njenoj okolini, kao i buka izvana ne prelazi, posebnim propisom određene, dopuštene vrijednosti za tu namjenu.

### Član 11.

#### Ušteda energije i toplotna zaštita

(1) Građevina mora biti projektovana i izgrađena u skladu sa tehničkim standardima za termičku obradu, odnosno toplotnu izolaciju ili toplotno opterećenje, na način da se obezbjedi ušteda energije i toplotna zaštita građevine, koji su usklađeni sa direktivama EU za ovu oblast.

(2) Građevina i oprema za grijanje i hlađenje unutar građevine moraju biti projektovani i izvedeni na način da, u odnosu na klimatske prilike, potrošnja energije prilikom korištenja bude što niža, da se obezbjedi zadovoljavajući nivo toplote unutar građevine, da se, u skladu s poznatim dostignućima struke, obezbjedi toplotna reciklaza, odnosno ušteda energije.

**Član 12.****Zaštita okoline i zaštita od štetnog djelovanja okoline**

Gradevina mora biti projektovana, izgrađena i održavana na način da se zaštiti od štetnog djelovanja okoline, odnosno da se obezbjedi željeni vijek trajanja građevine, kao i da štetno ne djeluje na okolinu.

**Član 13.****Odstupanje od tehničkih svojstava građevine**

(1) U slučaju rekonstrukcije građevine, koju je kao spomenik kulturno-historijskog značaja utvrdilo nadležno tijelo, poslove rekonstrukcije nužno je vršiti u skladu sa propisanim mjerama zaštite I obnove objekata iz ove kategorije. Izuzetno, može se odstupiti od nekog od tehničkih svojstava iz ovog poglavlja ukoliko takvo odstupanje ne utiče negativno na život i zdravlje ljudi.

(2) Saglasnost za odstupanje, iz stava 1. ovoga člana, daje nadležno tijelo uprave u saradnji s nadležnim tijelom uprave za poslove kulture.

**III. GRAĐEVINSKI PROIZVODI I OPREMA****Član 14.**

(1) Građevinski proizvodi, materijali i oprema mogu se upotrebljavati odnosno ugrađivati samo ako je njihov kvalitet dokazan ispravom proizvođača ili certifikatom o usklađenosti sa utvrđenim posebnim propisima.

(2) Nadležno Ministarstvo za oblast građenja propisuje koji građevinski proizvodi ili oprema moraju imati certifikat o usklađenosti, kao i koje ovlaštene institucije mogu izdavati certifikate.

**Član 15.****Novi proizvodi**

(1) Građevinski proizvodi i oprema koji nisu provjereni u praksi, odnosno za koje nije donesen odgovarajući propis ili poznata norma, mogu se upotrebljavati odnosno ugrađivati samo na osnovu odobrenja nadležnog ministarstva iz člana 14. ovoga Zakona.

(2) Odobrenje iz stava 1. ovoga člana izdaje se na osnovu potvrde ovlaštene institucije za certifikaciju da građevinski proizvod, odnosno oprema unutar granica svoje namjene udovoljava zahtjevima u pogledu obezbjedenja tehničkih svojstava bitnih za građevine prema poglavlju II ovoga Zakona.

(3) Odobrenje iz stava 1. ovoga člana izdaje se i za građevinske proizvode, odnosno opremu koji imaju ispravu ili certifikat izdat u inozemstvu ukoliko su po zahtjevima i tehničkim svojstvima jednakovrijedni

propisima ili normama donesenim na osnovu ovoga Zakona.

**IV. SUDIONICI U GRAĐENJU****Član 16.****Sudionici u građenju**

(1) Sudionici u građenju i njihova odgovorna lica su:

- a) investitor,
- b) projektant,
- c) revident,
- d) izvođač,
- e) nadzor.

(2) Odnosi između sudionika u građenju iz stava 1. ovoga člana uređuju se ugovorom.

**Član 17.****Investitor**

(1) Investitor, prema ovome Zakonu, jeste pravno ili fizičko lice u čije ime i za čiji račun se gradi građevina i vrše drugi zahvati u prostoru.

(2) Projektovanje, kontrolu i nos trifikaciju projekata, građenje i stručni nadzor nad građenjem investitor mora povjeriti pravnim ili fizičkim licima registrovanim za obavljanje tih djelatnosti.

(3) Investitor je dužan obezbjediti stalni nadzor nad građenjem (u dalnjem tekstu: nadzorno tijelo).

(4) Izuzetno, fizičko lice koje je investitor individualnog stambenog ili stambeno-poslovnog objekta čija je građevinska (bruto) površina do 300 m<sup>2</sup> i spratnosti do P+2, ili poljoprivredne građevine čija je građevinska (bruto) površina do 600 m<sup>2</sup>, može sama projektovati i obavljati stručni nadzor građenja u okviru svoje struke, ako je diplomirani inženjer ili inženjer odgovarajuće struke, ima najmanje tri godine iskustva u struci i položen stručni ispit, i ako gradi za svoje potrebe.

(5) Investitor je dužan prijaviti početak građenja nadležnom tijelu uprave odnosno službi uprave najkasnije osam dana prije početka radova.

(6) U slučaju prekida radova investitor je dužan poduzeti mjere obezbjeđenja građevine i susjednih građevina i površina.

(7) Ako se u toku građenja promijeni investitor, novi investitor mora podnijeti zahtjev za izmjenu odobrenja za građenje nadležnom tijelu uprave, odnosno službi uprave, koje je izdalo odobrenje, u roku od osam dana od dana nastale promjene.

**Član 18.****Projektant**

(1) Projektant, prema ovome Zakonu, može biti

## Hercegovačko-neretvanskog kantona

pravno ili fizičko lice registrovano za obavljanje poslova projektovanja.

(2) Projektovanjem građevina i drugih zahvata u prostoru može se baviti pravno lice, registrovano za tu djelatnost, ako pored općih uslova ispunjava i uslov da u radnom odnosu ima najmanje po jednog diplomiranog inženjera, sa položenim stručnim ispitom i pet godina radnog iskustva na odgovarajućim poslovima, odgovarajuće struke za svaku vrstu projekta koji radi (arhitektonski, građevinski, mašinski, tehnološki, elektro itd.).

(3) Pravno lice iz stava 2. ovoga člana, koje nema zaposlene projektante, za svaku vrstu projekta koji radi mora obezbjediti angažovanje projektanata, diplomiranih inženjera sa stručnim ispitom i odgovarajućim stažom iz prethodnog stava, sklapanjem poslovnih ugovora sa fizičkim ili pravnim licima registrovanim za obavljanje djelatnosti projektovanja (svi poslovni ugovori su obavezno u prilogu osnovnog ugovora o projektovanju).

(4) Projektant, diplomirani inženjer sa položenim stručnim ispitom, koji je registrovao djelatnost projektovanja u svojstvu fizičkog lica za pružanje konsultantskih usluga može, po osnovu sklopljenih poslovnih ugovora sa pravnim licima registrovanim za projektovanje, obavljati poslove projektovanja iz oblasti za koju ima visoku stručnu spremu i položen stručni ispit.

(5) Pravno lice koje projektuje imenuje jednog ili više projektanata koji su odgovorni da projekti koje projektuju zadovoljavaju uslove iz ovog zakona, posebnih zakona i propisa donesenih na osnovu zakona, tehničke normative i pravila struke.

(6) Ako u izradi glavnog projekta, izvedbenog projekta ili projekta uklanjanja građevine sudjeluje više projektanata, pravno lice kojem je povjerena izrada projekta imenuje projektanta voditelja.

(7) Projektant voditelj odgovoran je za kompletnost projektne dokumentacije i međusobnu usklađenost projekta.

(8) Projektant voditelj može biti istovremeno i projektant odredene vrste projekta.

(9) Ako u izradi projektne dokumentacije sudjeluju dva ili više pravnih lica investitor je dužan imenovati koordinatora projekta, odnosno odrediti lice koje će imenovati tog koordinatora.

(10) Na koordinatora projekta odgovarajuće se primjenjuju odredbe iz stava 7. ovoga člana.

(11) Projektant je dužan obezbjediti kontrolu projekta po svim tačkama predviđenim u članu 27. ovoga Zakona.

(12) Ministarstvo će posebnim propisom definisati uslove koje moraju zadovoljiti projektanti za izradu

projektno-tehničke dokumentacije za svaku granu građevinarstva i arhitekture, te njima kompatibilnih struka u oblasti projektovanja, odnosno za svaku vrstu objekata i zahvata od značaja za Kanton, kao i objekata i zahvata iz nadležnosti jedinica lokalne samouprave, da bi dobili odgovarajuću licencu za tu granu, odnosno za projektovanje te vrste objekata.

**Član 19.****Izvođač**

(1) Građenjem, odnosno izvođenjem radova na građevini, prema ovome Zakonu, može se baviti pravno ili fizičko lice registrovano za obavljanje te djelatnosti (u dalnjem tekstu: izvođač).

(2) Ako u građenju sudjeluju dva ili više izvođača investitor je dužan imenovati glavnog izvođača odgovornog za međusobno usklađivanje radova.

(3) Izvođač je dužan:

a) graditi u skladu sa odobrenjem za građenje i ovim Zakonom,

b) radove izvoditi tako da tehnička svojstva građevine odgovaraju zahtjevima iz poglavlja II ovoga Zakona,

c) ugraditi materijale, opremu i proizvode u skladu s poglavljem III ovoga Zakona,

d) obezbjediti dokaze o kvalitetu radova i ugrađenih proizvoda i opreme prema odredbama ovoga Zakona i zahtjevima iz projekta,

e) preduzeti mјere za bezbjednost građevine,

f) u toku građenja voditi građevinski dnevnik i građevinsku knjigu.

(4) Izvođač iz stava 1. ovoga člana imenuje voditelja građenja, a u slučaju da izvodi samo pojedine radove imenuje voditelja tih radova. Voditelj građenja, odnosno voditelj radova odgovoran je za provedbu stava 3. ovoga člana.

(5) Voditelj građenja i voditelj pojedinih radova mora biti diplomirani inženjer građevine ili inženjer građevine s tri godine radnog iskustva na poslovima građenja i položenim stručnim ispitom.

(6) Iznimno od odredbi prethodnog stava, voditelj građenja za stambenu zgradu ili stambeno- poslovnu zgradu čija je građevinska (bruto) površina do 250 m<sup>2</sup> i spratnosti do P+1, može biti lice sa srednjom stručnom spremom i deset godina radnog iskustva na poslovima građenja, te sa položenim stručnim ispitom, ako gradi za svoje potrebe.

(7) Izvođač i nadzor ne mogu biti ista lica na istom objektu.

(8) Ministarstvo nadležno za oblast građenja će posebnim propisom definisati uslove koje mora zadovoljiti izvođač za svaku granu građevinarstva i arhitekture, te njima kompatibilnih struka u oblasti

## Hercegovačko-neretvanskog kantona

izvođenja, odnosno građenje za pojedine vrste objekata i zahvata u prostoru od značaja za Kanton, kao i objekata i zahvata u prostoru iz nadležnosti jedinica lokalne samouprave, da bi dobili odgovarajuću licencu za tu granu, odnosno za izvođenje te vrste objekata.

## Član 20.

## Nadzor nad građenjem

(1) Nadzor nad građenjem u ime investitora, prema ovome Zakonu, može obavljati pravno lice registrovano za poslove građenja i projektovanja koje ima u radnom odnosu zaposleno najmanje po jednog diplomiranog inženjera sa pet godina radnog staža i položenim stručnim ispitom za svaku vrstu radova za koje obavlja nadzor (građevinski, mašinski, elektro itd.) ili fizičko lice sa odgovarajućom licencom.

(2) Pravno lice iz stava 1. ovoga člana, koje nema zaposlene diplomirane inženjere za sve vrste radova za koje obavlja nadzor, mora obezbjediti angažiranje diplomiranih inženjera sa pet godina radnog iskustva i položenim stručnim ispitom sklapanjem poslovnih ugovora sa pravnim ili fizičkim licima.

(3) Ovisno o složenosti objekta pravno lice koje obavlja nadzor nad građenjem, u ime investitora, može formirati nadzorni tim i imenovati koordinatora. Koordinator se imenuje iz reda nadzornih inženjera i odgovoran je za usklađivanje rada tima i pojedinih faza objekta ili dijelova objekta.

(4) Fizičko lice koje je investitor stambene ili stambeno- poslovne zgrade čija je građevinska (bruto) površina do 300 m<sup>2</sup> i spratnosti do P+2, za svoje potrebe može sama projektovati i obavljati stručni nadzor građenja ako je diplomirani inženjer odgovarajuće struke ili inženjer odgovarajuće struke i ima položen stručni ispit.

(5) U provođenju nadzora nadzorni inžinjer dužan je:

a) utvrditi usklađenost iskolčenja građevine s elaboratom o iskolčenju građevine i projektom,

b) provjeriti i utvrditi da se gradi u skladu sa odobrenjem za građenje, tehničkom dokumentacijom i ovim zakonom,

c) provjeriti i utvrditi da je kvalitet radova, ugrađenih proizvoda i opreme u skladu sa zahtjevima projekta, te da je taj kvalitet dokazan propisanim ispitivanjima i dokumentima,

d) potvrditi urednost izvođenja radova potpisivanjem građevinskog dnevnika, kontrolirati građevinsku knjigu i sve eventualne promjenjene okolnosti u odnosu na tehničku dokumentaciju upisati u građevinski dnevnik

(6) Ministarstvo nadležno za oblast građenja će posebnim propisom definisati uslove koje moraju zadovoljiti lica iz stava 1. ovoga člana za svaku granu građevinarstva i arhitekture, te njima kompatibilnih struka u oblasti izvođenja, u nadzoru za pojedine vrste objekata i zahvata u prostoru od značaja za Kanton, kao i objekata i zahvata u prostoru iz nadležnosti jedinica lokalne samouprave da bi dobili odgovarajuću licencu za tu granu, odnosno za nadzor te vrste objekata.

## Član 21.

## Revident projekta

(1) Revident, prema ovome Zakonu je fizičko lice ovlašteno za kontrolu glavnog projekta.

(2) Kontrolu projekta može obavljati samo diplomirani inženjer s najmanje pet godina radnog iskustva u projektovanju u području koje je predmet kontrole projekta, koji je projektovao u svojstvu odgovornog lica, građevine naročite inžinjerske složenosti.

(3) Ovlašćenje za obavljanje kontrole projekta, po prethodno pribavljenom mišljenju komisije, daje i oduzima ministar. Komisiju imenuje ministar nadležan za oblast građenja.

(4) Revident ne može obaviti kontrolu projekta u čijoj je izradi u cijelosti ili djelomično učestvovao ili ako je taj projekt u cijelosti ili djelomično izrađen ili nostrificiran u pravnom licu u kojem je uposlen.

(5) Odgovorni revident dužan je izvršiti kontrolu projekta sa stanovišta svih uslova predviđenih u članu 27. ovoga zakona.

(6) Revident je odgovoran da projekt ili dio projekta za koji je proveo kontrolu i dao pozitivan izvještaj, udovoljava zahtjevima iz ovoga Zakona, posebnih zakona i propisa donesenih na osnovu zakona, tehničkih specifikacija i pravila struke u pogledu kontroliranog svojstva.

(7) Osim odredbe iz prethodnog stava, na revidenta se na odgovarajući način primjenjuju i odredbe ovoga Zakona o odgovornosti projektanta.

## Član 22.

## Stručni ispit

(1) Inženjeri raznih specijalnosti koji obavljaju poslove projektovanja, kontrole projekta, građenja, nadzora nad građenjem i održavanja građevine moraju imati položen stručni ispit.

(2) Doktori nauka i magistri oslobođaju se stručnog dijela ispita za naučnu i stručnu oblast u koju spadaju njihovi magistarski i doktorski radovi.

(3) Stručni ispit se polaže po pravilniku i programima koje donosi ovo Ministarstvo.

(4) Za inžinjere sa položenim stručnim ispitom pred drugim tijelima nadležnim za oblast građenja na području BiH, isti se smatra važećim i za prostor Kantona.

### Član 23.

#### Inženjerska komora

(1) U cilju obezbjeđenja stručnog i naučnog pristupa projektovanju, izvođenju radova građenja i nadzorom nad građenjem, obrazovanju i usavršavanju kadrova, razmjeni iskustava, praćenju i primjeni svjetskih kretanja u oblasti projektovanja i građenja, te primjeni dogovorenih kriterija, stručni radnici koji obavljaju navedene poslove mogu osnivati strukovne komore.

(2) Osnivanje i rad komore uređuje se posebnim propisom.

(3) Komora je pravno lice i ima svoj statut kojim uređuje organizaciju, način obavljanja poslova, prava i obaveze članova. Na statut Komore saglasnost daje ministarstvo nadležno za oblast građenja.

(4) Članovi komore su inženjeri građevinske struke, kao i drugih komplementarnih struka uključenih u planiranje, projektovanje, izgradnju i održavanje izgrađene okoline, koji imaju odgovarajuće stručno zvanje, koji su dobrovoljno pristupili u članstvo komore prema odredbama statuta, te koji ispunjavaju i druge propisane kriterije.

## V. TEHNIČKA DOKUMENTACIJA

### Član 24.

#### Glavni projekt

(1) Glavni projekt, u smislu ovoga Zakona, jeste skup međusobno uskladištenih projekata kojima se daje tehničko rješenje građevine i dokazuje ispunjavanje bitnih zahtjeva za građevinu, kao i drugih zahtjeva prema ovome Zakonu i posebnih propisa te tehničkih pravilnika.

(2) Glavni projekt treba biti izrađen u skladu sa urbanističkom saglasnošću, odnosno lokacijskom informacijom.

(3) Na osnovu glavnog projekta izdaje se odobrenje za građenje.

(4) Glavni projekt, ovisno o tehničkoj strukturi građevine, mora sadržavati :

- a) arhitektonski projekt,
- b) građevinski projekt,
- c) projekt instalacija, (vodovod i kanalizacija, elektro, mašinske, i dr.)
- d) predmjer i predračun svih radova,
- e) druge vrste projekata,
- f) podatke o geotehničkim i drugim istražnim radovima, gdje je potrebno, i ako su ovi istražni

radovi obavezni po posebnim zakonima i propisima

- g) elaborat zbrinjavanja otpada, ako se radi o otpadu za koji su posebnim zakonom propisane mjere odlaganja,

- h) elaborat zaštite okoline, ako se radi o namjeni objekta koja je pravilnikom definisna kao djelatnost koja može ugroziti čovjekovu okolinu,
- i) elaborat zaštite od požara i eksplozija,

- j) elaborat za eksproprijaciju zemljišta , ukoliko to pitanje nije prethodno riješeno

(5) Arhitektonski projekt iz stava 4. alineja 1. ovoga člana, ovisno o vrsti građevine, sadrži:

- a) situacijsko rješenje izrađeno na važećoj kopiji katastarskog plana izdanoj od organa nadležnog za geodetske poslove,

- b) sve osnove objekta,

- c) minimalno dva presjeka (poduzni i popriječni)

- d) fasade (sve),

- e) sheme stolarije i bravarije,

- f) tehnički opis,

- g) ostale potrebne nacrte.

(6) Za gotove konstrukcije i opremu koja posjeduje certifikat o usklađenosti sa posebnim propisima ili za koje je na drugi propisani način dokazano da su proizvedeni prema odredbama poglavla II i III ovog Zakona, u projektu nije potrebno to ponovno dokazivati.

(7) Glavni projekt na osnovu kog je izgrađena određena građevina može se koristiti za gradnju drugih građevina, ako su s tim saglasni investitor i projektant koji je izradio projekt, pod uslovom da se taj projekt prilagodi urbanističkim uslovima za tu građevinu i uz poštivanje autorskih prava regulisanih posebnim zakonom.

(8) Ako je glavni projekt izrađen na stranom jeziku mora sadržavati i prijevod na jedan od službenih jezika u Federaciji Bosne i Hercegovine i mora biti usklađen sa važećim zakonima i propisima Federacije Bosne i Hercegovine, što se dokazuje ovjerom od pravnog lica registrovanog u Federaciji Bosne i Hercegovine za poslove projektovanja u skladu sa članom 28. ovoga Zakona.

### Član 25.

#### Izvedbeni projekt

(1) Izvedbeni projekt koristi se za građenje građevine, a njim se razrađuje tehničko rješenje dano glavnim projektom čime se građevina potpuno definiše za izvedbu.

(2) Izvedbeni projekt mora biti izrađen u skladu sa glavnim projektom i uslovima za građenje danim u odobrenju za građenje.

(3) Izvedbeni projekt ne mora raditi projektant

glavnog projekta. U tom slučaju investitor je dužan projektantu glavnog projekta prije početka građenja dostaviti izvedbeni projekt radi ovjere usklađenosti izvedbenog projekta sa glavnim projektom i uslovima danim odobrenjem za građenje.

### Član 26.

#### Označavanje i čuvanje projekta

(1) Projekti odnosno njihovi dijelovi (tehnički opis, proračuni) i svaki list nacrtova i dr. moraju imati: oznaku pravnog lica registrovanog za poslove projektovanja koji je izradio projekt, naziv građevine, ime i naziv investitora, oznaku ili broj projekta odnosno njegovog dijela, stepen tehničke dokumentacije, vrstu nacrtova, mjerilo u kojem je nacrt izrađen, datum izrade, ime i potpis projektanta, i/ili projektanta voditelja i ovjeru (pečat) pravnog lica.

(2) Ovjerom projekta odnosno nacrtova pravno lice koje je izradilo projekt potvrđuje da je projekt kompletan, njegovi dijelovi (faze) međusobno usklađeni, kao i da je usklađen sa odredbama ovog zakona, posebnih propisa i normi donesenih na osnovu zakona i pravilima struke. Ovjerom izvedbenog projekta potvrđuje se i da je izvedbeni projekt izrađen u skladu sa glavnim projektom i uslovima danim odobrenjem za građenja.

(3) Projekti i njihovi dijelovi moraju biti uvezani na način da se onemogući zamjena sastavnih dijelova.

(4) Uz projekt mora biti uvezan akt o važećoj registraciji pravnog lica koje je izradilo projekt, dokaz o položenom stručnom ispitnu projektanta voditelja i projektanata pojedinih faza (vrsta) projekta, te zbirni izvještaj o reviziji projekta, ukoliko projekt podliježe reviziji.

(5) Glavni projekt, koji je prilog i sastavni dio odobrenja za građenje, dužni su trajno čuvati nadležni organ uprave koji je izdao dozvolu i investitor, odnosno njegov pravni sljednik.

(6) Izvedbeni projekt sa svim ucrtanim izmjenama i dopunama dužan je čuvati investitor, odnosno njegov pravni sljednik za vrijeme dok građevina postoji.

### Član 27.

#### Kontrola projekta

(1) Kontrola glavnog, odnosno izvedbenog projekta ovisno o vrsti građevine, obavezno se obavlja u pogledu:

- a) mehaničke otpornosti i stabilnosti,
- b) zaštite od buke i vibracija,
- c) uštede energije i toplotne zaštite,
- d) uticaja štetnog djelovanja okoline, ao i štetnog djelovanja na okolinu,
- e) zaštite od požara,

f) zaštite na radu,

g) eliminiranja arhitektonskih barijera za lica sa umanjenim tjelesnim sposobnostima.

(2) Kontrolu glavnog projekta, investitor može povjeriti samo odgovornom revidentu iz člana 21. ovoga zakona.

(3) Odgovorni revident koji je obavio kontrolu projekta dužan je o tome sastaviti pisani zbirni izvještaj, koji je sastavni dio projektne dokumentacije.

(4) U izvještaju o obavljenoj kontroli ovlašteni revident može zahtijevati od investitora da:

- a) prije početka izvođenja određenih radova obavi kontrolu dijela izvedbenog projekta koji se odnosi na te radove,
- b) obavi pregled izvedenih radova u određenoj fazi građenja.

(5) U slučaju iz prethodnog stava investitor je dužan revidentu omogućiti provođenje kontrole dijela izvedbenog projekta, odnosno pregled radova koji revident potvrđuje upisom u građevinski dnevnik.

(6) Sadržaj, način i opseg obavljanja kontrole projekta, način i značenje ovjere kontrolisanog projekta od strane revidenta, način izračuna naknade za obavljenu kontrolu, te popis građevina, odnosno radova za koje je potrebna kontrola projekta i način verifikacije podataka značajnih za kontrolu tih građevina, odnosno radova propisuje ministar pravilnikom.

### Član 28.

#### Nostrifikacija projekta

(1) Utvrđivanje usklađenosti glavnog i/ili izvedbenog projekta, izrađenog prema inozemnim propisima, sa ovim Zakonom, posebnim zakonima, propisima i normativima donesnim na osnovu zakona i pravilima struke (u dalnjem tekstu: nostrifikacija) mora se obaviti, bez obzira na vrstu i veličinu građevine.

(2) Nostrifikaciju projekta provodi pravno lice registrovano u Federaciji Bosne i Hercegovine za poslove projektovanja, koja imenuje odgovornog revidenta u skladu sa članom 21. i revidente za svaku vrstu (fazu) projekta.

(3) Pravno lice iz prethodnog stava dužno je izvršiti prijevod projekta na jedan od službenih jezika u Federaciji BiH.

(4) Ovjerom projekta iz stava 1. ovoga člana pravno lice registrovano za projektovanje odgovara za izvršenu nostrifikaciju projekta, odnosno usklađivanje projekta sa ovim zakonom, propisima i normativima donesnim na osnovu zakona i pravilima struke.

## VI. ODOBRENJE ZA GRAĐENJE

## Član 29.

## Odobrenje za građenje

(1) Građenju građevine može se pristupiti samo na osnovu izdatog odobrenja za građenje, osim u slučajevima iz člana 30. ovoga Zakona.

(2) Odobrenje za građenje izdaje se za građenje cijele građevine, odnosno dijela građevine koja čini tehničko-tehnološku cjelinu.

## Član 30.

Izuzetno od odredbe prethodnog člana odobrenje za građenje nije potrebno za radove iz člana 2. stav 10., 14. i 18. ovoga Zakona.

Odobrenje za građenje nije potrebno ni za:

- kabelske i zračne priključke na niskonaponsku i PTT mrežu, kao i priključke postojeće građevine na komunalne instalacije (vodovod, kanalizacija, plin);
- građenje grobnice u groblju;
- ogradijanje parcele, osim s ulične strane;
- uređenje okućnice za građevinu (kao što su staze, platoi, vanjske stepenice oslojnjene cijelom površinom na tlo; potporni zidovi do visine 0,8m od nivoa tla; ograde koje su na granici građevinske parcele i ako su u skladu sa uslovima iz urbanističke saglasnosti);
- staklenik za smještaj bilja tlocrtne (bruto) površine do 12 m<sup>2</sup> i visine vijenca do 4m od nivoa okolnog tla;
- bunar za vodu ili cisternu za vodu zapremine do 10m<sup>3</sup>;
- septičku jamu zapremine do 10m<sup>3</sup> koja se gradi na građevinskoj čestici građevine za koje je izdano odobrenje za građenje;
- dječje igralište;
- nadstrešnicu za sklanjanje ljudi u javnom saobraćaju;
- reklamni pano oglasne površine do 12 m<sup>2</sup> i vertikalne saobraćajne signalizacije u zemljишnom pojasu postojeće ceste;
- sportske terene bez tribina koji su cijelom svojom površinom oslojenjeni na tlo (igrališta za tenis, nogomet i slično);
- radove na stepeništima, hodnicima i sl., na promjeni pristupa građevini i unutar građevine radi omogućavanja nesmetanog pristupa i kretanja u građevini licama sa teškoćama u kretanju osim ako su u pitanju radovi iz člana 2. stav 13,14,15,16,17,18, i 19.

Za građevine iz stava 1. i 2. ovog člana u postupku izdavanja urbanističke saglasnosti riješiće

se imovinsko-pravni odnosi u skladu sa članom 34. ovog zakona.

## Član 31.

Nadležna tijela za izdavanje odobrenja za građenje

(1) Odobrenje za građenje izdaje nadležno tijelo, odnosno služba uprave jedinice lokalne samouprave, nadležna za poslove građenja, na čijem se području građevina gradi, ako ovim Zakonom ili drugim posebnim zakonom nije određen neki drugi organ, odnosno služba.

(2) Zahtjev za izdavanje odobrenja za građenje podnosi investitor nadležnom tijelu, odnosno službi uprave nadležnoj za poslove građenja.

## Član 32.

(1) Iznimno od odredbe člana 31. ovoga Zakona, kantonalno Ministarstvo nadležno za oblast građenja (u daljem tekstu: Ministarstvo) izdaje odobrenje za građenje za građevine od značaja za Kanton.

(2) Vlada Kantona će, na prijedlog Ministarstva, donijeti posebnu Uredbu o objektima iz prethodnog stavka.

## Član 33.

## Zahtjev za odobrenje za građenje

(1) Zahtjev za izdavanje odobrenja za građenje podnosi investitor nadležnom tijelu, odnosno službi uprave u pisanom obliku.

(2) Zahtjevu za izdavanje odobrenja za građenje prilaže se:

- a) urbanistička saglasnost, izdana u skladu sa odredbama Zakona o prostornom uređenju HNK
- b) kopija katastarskog plana s jasno definisanim katastarskom česticom na kojoj će biti izgrađena građevina,
- c) dokaz o pravu građenja,
- d) tri primjerka glavnog projekta,
- e) pisani konačni izvještaj o obavljenoj kontroli glavnog projekta prema članu 27. ovoga Zakona,
- f) pisani izvještaj i potvrdu o izvršenoj nostrifikaciji u slučajevima iz člana 28. ovoga Zakona,
- g) elaborati o istražnim radovima, ako su podaci iz njih poslužili za izradu glavnog projekta, te tehnološki elaborat ako je potreban,
- h) drugi prilozi određeni posebnim zakonom,

i) potvrdu, odnosno mišljenja o usklađenosti glavnog, odnosno idejnog projekta, s posebnim uslovima sadržanim u urbanističkoj saglasnosti ili s odredbama posebnog zakona ili propisa donesenog na osnovu toga zakona, koju pribavlja investitor, odnosno projektant, kada je posebnim zakonom izričito propisana ta obaveza.

## Hercegovačko-neretvanskog kantona

(3) Za individualnu stambenu gradnju do neto 200 m<sup>2</sup>, koja služi investitoru za vlastite potrebe uz zahtjev za izdavanje odobrenja za građenje prilaže se:

- a) urbanistička saglasnost, izdana u skladu sa odredbama Zakona o prostornom uređenju HNK
- b) kopija katastarskog plana s jasno definisanim katastarskom česticom na kojoj će biti izgrađena građevina,
- c) dokaz o pravu građenja,
- d) tri primjerka glavnog projekta,
- e) drugi prilozi određeni posebnim zakonom.

(4) Zahtjevu za izdavanje odobrenja za građenje može se, umjesto glavnog projekta (stav 2. tačka d. ovoga člana), priložiti izvedbeni projekt, koji mora sadržavati sve propisane dijelove glavnog projekta.

## Član 34.

## Dokaz o pravu građenja

Dokazom o pravu građenja iz člana 33. stav 2. tačka c. ovoga Zakona smatra se:

- a) izvod iz zemljišne knjige,
- b) ugovor ili odluka nadležnih tijela na osnovu koje je investitor stekao pravo vlasništva ili pravo građenja ili pravo korištenja radi građenja,
- c) ugovor o partnerstvu sklopljen sa vlasnikom zemljišta i/ili nekretnine čiji je cilj zajedničko građenje,
- d) ugovor o koncesiji kojim se stiče pravo građenja,
- e) pisana saglasnost vlasnika, odnosno svih suvlasnika nekretnine.

## Član 35.

## Postupak izdavanja odobrenja za građenje

Stranka u postupku izdavanja odobrenja za građenje je Investitor.

## Član 36.

Nadležno tijelo uprave dužno je u postupku izdavanja odobrenja za građenje utvrditi da li je glavni projekt izrađen u skladu sa urbanističkom saglasnosti.

## Član 37.

(1) Odobrenje za građenje je upravni akt koji izdaje nadležno tijelo uprave u skladu sa čl. 31. i 32. ovoga Zakona, ako utvrdi da su ispunjeni uslovi propisani ovim Zakonom.

(2) Nadležno tijelo uprave iz stava 1. ovoga člana dužno je u roku od 15 dana od dana podnošenja zahtjeva podnosioca pisano izvestiti ako ne ispunjava propisane uslove za izdavanje odobrenja za građenje, odnosno obavijestiti ga o potrebi dopune zahtjeva sa traženim dokumentima.

(3) Podnositelj zahtjeva dužan je upotpuniti zahtjev u ostavljenom roku, a najkasnije u roku od 15 dana od dana prijema pisane obavijesti.

(4) Nadležno tijelo uprave dužno je donijeti rješenje najkasnije u roku od 60 dana nakon dostavljene tražene dokumentacije.

(5) Zahtjev za odobrenje za građenje odbit će se rješenjem ako:

- a) investitor u roku od 15 dana od zatražene dopune iz stava 3. ovoga člana ne upotpuni zahtjev,
- b) ako investitor ne ispunjava propisane uslove za izdavanje odobrenja za građenje,
- c) ako se u postupku izdavanja odobrenja za građenje utvrdi da glavni (izvedbeni) projekt nije uskladen sa urbanističkom saglasnošću,
- d) ako glavnim (izvedbenim) projektom nisu ispunjeni uslovi propisani ovim Zakonom, kantonalnim zakonima i/ili posebnim propisima,
- e) ako se uvidajem na terenu utvrdi da se stvarno stanje na građevinskoj čestici ne podudara sa glavnim projektom.

(6) U postupku izdavanja odobrenja za građenje primjenjuju se propisi o upravnom postupku, ukoliko odredbama ovoga Zakona nije drugačije utvrđeno.

(7) Protiv rješenja Ministarstva nadležnog za oblast građenja donesenog u prvom stepenu može se izjaviti žalba Vladi Kantona u roku od petnaest (15) dana od dana prijema rješenja.

(8) Rješenje Vlade Kantona doneseno po žalbi iz prethodnog stava ovoga člana je konačno.

(9) Protiv rješenja nadležnog tijela odnosno službe uprave jedinice lokalne samouprave može se izjaviti žalba Ministarstvu u roku od petnaest (15) dana od dana prijema rješenja. Rješenje Ministarstva je konačno.

(10) Protiv konačnog rješenja ne može se izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor kod Kantonalnog suda Mostar u roku od 30 dana od dana prijema rješenja.

## Član 38.

## Važenje odobrenja za građenje

Odobrenje za građenje prestaje važiti ako radovi na građevini, za koju je izdano odobrenje za građenje, ne počnu u roku od 2 (dvije) godine od dana pravosnažnosti odobrenja za građenje. Važenje odobrenja za građenje može se, na zahtjev investitora, produžiti za još jednu godinu, a za složenu građevinu još dvije godine.

## Član 39.

## Izmjena i/ili dopuna odobrenja za građenje

- (1) Investitor je dužan podnijeti zahtjev za

## Hercegovačko-neretvanskog kantona

izmjenu i/ili dopunu odobrenja za građenje ako tokom građenja namjerava na građevini učiniti bilo kakve izmjene kojima se odstupa od izdanoga odobrenja za građenje.

(2) Na zahtjev za izmjenu i/ili dopunu odobrenja za građenje shodno se primjenjuju odredbe iz člana 33. do člana 38. ovoga Zakona.

(3) Zahtjevu za izmjenu i/ili dopunu odobrenja za građenje prilaže se samo ona dokumentacija i saglasnosti koje se odnose na namjeravanu izmjenu.

## Član 40.

(1) Ako tokom građenja dođe do promjene investitora, nadležno tijelo, odnosno služba uprave će po službenoj dužnosti riješiti po zahtjevu za izmjenom odobrenja za građenje u smislu ovoga člana.

(2) Novi investitor dužan je uz zahtjev za izmjenu odobrenja za građenje, u smislu stava (1) ovoga člana, priložiti:

a) važeće odobrenje za građenje,

b) dokaz prava građenja na određenoj nekretnini, odnosno da je na osnovu pravno valjanog dokumenta ili naslijedivanjem stekao pravo vlasništva na nedovršenu građevinu.

(3) Nadležno tijelo, odnosno služba iz stava 1. ovoga člana će na osnovu dokaza iz prethodnog člana izvršiti izmjenu odobrenja za građenje, u smislu promjene imena investitora.

## VII. POSEBNI SLUČAJEVI GRAĐENJA

## Član 41.

## Građenje u slučaju neposredne opasnosti

(1) U slučaju neposredne opasnosti od velikih prirodnih nepogoda ili ratnih i drugih razaranja tokom tih događaja ili neposredno nakon njihovog prestanka, bez odobrenja za građenje mogu se graditi one građevine koje služe sprečavanju djelovanja tih događaja, odnosno uklanjanju štetnih posljedica.

(2) Građevina iz stava 1. ovoga člana mora se ukloniti kad prestane potreba njenog korištenja. Ako je potrebno da ta građevina ostane kao stalna za nju se mora naknadno obezbjediti odobrenje za građenje.

(3) U slučaju oštećenja građevine zbog djelovanja iz stava 1. ovoga člana građevina se može vratiti u prvobitno stanje bez prethodnog izdavanja urbanističke saglasnosti.

(4) Nadležno tijelo uprave izdat će odobrenje za građenje u skladu sa odobrenjem za građenje na osnovu kojega je građevina izgrađena.

(5) Kada se radi o većim oštećenjima konstruktivnih dijelova građevine nadležno tijelo uprave može od investitora zahtijevati da priloži

tehničku dokumentaciju za sanaciju građevine i ateste o izvršenim ispitivanjima konstrukcije građevine.

(6) Odobrenje za građenje u slučajevima iz prethodnog stava utvrdit će se i obaveza pribavljanja odobrenja za upotrebu sanirane građevine.

## Član 42.

## Načelno odobrenje za građenje za složene građevine

(1) Odobrenje za građenje za složenu građevinu (javni putevi, tvornice, i dr.) može se izdati i za jedan njen dio i to za jednu ili više građevina koje su sastavni dio složene građevine.

(2) Prije podnošenja zahtjeva za izdavanje odobrenja za građenje iz stava 1. ovoga člana investitor je dužan pribaviti načelno odobrenje za građenje za složenu građevinu.

(3) Načelnim odobrenjem za građenje, na zahtjev investitora, određuju se dijelovi složene građevine, funkcionalne i/ili tehnološke veze između dijelova složene građevine, kao i s tim povezani redoslijed izdavanja odobrenja za građenje. Glavni projekt dijela složene građevine, za koji se izdaje odobrenje za građenje, mora biti izrađen u skladu sa idejnim projektom cijele složene građevine, urbanističkom saglasnošću, odredbama ovoga zakona i posebnih zakona.

(4) Na osnovu načelnog odobrenja za građenje može se pristupiti izvođenju pripremnih radova.

(5) Zahtjevu za izdavanje načelnog odobrenja za građenje za složenu građevinu prilaže se :

a) urbanistička saglasnost za cijelu složenu građevinu,

b) izvadak iz katastarskog plana sa ucertanom situacijom cijele složene građevine i susjednih objekata (za građevine koje se grade na većem području situacija se može prikazati na geodetskoj podlozi dgovarajućeg mjerila),

c) tri primjerka idejnog projekta cijele složene građevine,

d) popis dijelova složene građevine redoslijedom kako će se izdavati odobrenja za građenje,

e) popis pripremnih radova koje treba izvesti,

f) okolinska dozvola (ako složena građevina spada u građevine za koje je to propisano posebnim zakonom),

g) drugi nacrti i podaci, ovisno o složenosti građevine, ako su oni značajni za izradu glavnog projekta.

(6) Zahtjevu iz prethodnog stava ovoga člana može se umjesto idejnog priložiti glavni projekt cijele složene građevine.

(7) Odobrenje za građenje iz stava 2. ovoga člana može se izdati i za izvođenje radova i građenje dijelova energetskih, vodoprivrednih, saobraćajnih

## Hercegovačko-neretvanskog kantona

i infrastrukturnih građevina, pod uslovom da takvi radovi, odnosno dijelovi građevine imaju odgovarajuću tehničku dokumentaciju, idejni projekt i urbanističku saglasnost za cijelu građevinu, te da predstavljaju građevinsku i tehničku cjelinu, a da izgradnja cijele građevine traje više godina.

(8) U postupku izdavanja načelnog odobrenja za građenje primjenjuju se odredbe člana 36., člana 37. st. od 2. do 4. i člana 39. ovoga zakona.

(9) Načelno odobrenje za građenje za složeni objekat, na osnovu kojeg se izdaju odobrenja za građenje iz stava 1. ovoga člana, prestaje važiti u roku od pet godina od pravosnažnosti.

(10) Važenje načelnog odobrenja za građenje, iz prethodnog stava ovoga člana, može se produžiti za još 2 (dvije) godine ako se nisu promijenili urbanistički uslovi i ako je za najmanje jedan dio složene građevine izdana upotrebljiva dozvola.

## Član 43.

## Odobrenje za građenje za pripremne radeve

(1) Pripremni radevi za potrebe gradilišta izvode se na osnovu odobrenja za građenje za građevinu.

(2) Iznimno od odredbe stava 1. ovoga člana, posebno odobrenje za građenje potrebno je za pripremne radeve za koje je potrebno rješavanje imovinsko-pravnih pitanja, kao i za građevine i radeve koji mogu biti opasni po život i zdravlje ljudi, saobraćaj, okolinu i to za:

a) asfaltnu bazu, separaciju agregata, tvornicu betona i sl. koji će se koristiti za građenje više građevina kroz duže vremensko razdoblje,

b) dalekovod i transformatorsku stanicu koju je potrebno graditi radi napajanja gradilišta električnom energijom,

c) složenije radeve koji mogu uticati na život i zdravlje ljudi ili na stabilnost.

(3) Odobrenjem za građenje iz stava 2. ovoga člana mora se odrediti rok u kome se građevine izgrađene na osnovu odobrenja za građenje za pripremne radeve moraju ukloniti.

(4) Obavljanje prethodnih radeva istražnog karaktera (prethodne studije, istraživanja i ispitivanja terena, izrada idejnih rješenja, izrada investicionog programa, prikupljanje podataka za projektovanje i drugi radevi koji služe za izradu tehničke dokumentacije i za donošenje odluke o izgradnji investicionog objekta) izvode na osnovu urbanističke saglasnosti.

## Član 44.

## Odobrenje za građenje za privremene objekte

(1) Za postavljanje građevine za potrebe sajmova i javnih manifestacija, odnosno za privremeno postavljanje montažnih objekata na određenoj lokaciji izdaje se odobrenje za građenje za privremene građevine.

(2) Odobrenjem za građenje iz stava 1. ovoga člana investitoru se određuje rok u kome je dužan o svom trošku ukloniti privremenu građevinu, a najduže u roku od dvije godine od dana završetka istih.

(3) Odobrenje za građenje za potrebe sajmova i javnih manifestacija, odnosno privremeno postavljanje montažnih objekata, ne može se izdati na poljoprivrednom zemljištu bez poljoprivredne saglasnosti za privremene namjene korištenja poljoprivrednog zemljišta, a sve u skladu sa članom 47. Zakona o poljoprivrednom zemljištu ("Službene novine F BiH", br. 52/09).

## Član 45.

## Građevine izgrađene bez pravomoćnog odobrenja za građenje

(1) Posebnim kantonalnim propisom regulisat će se status građevina iz nadležnosti Kantona izgrađenih bez pravomoćnog odobrenja za građenje.

(2) Jedinica lokalne samouprave će svojim propisom regulisat status građevina iz nadležnosti jedinice lokalne samouprave, izgrađenih bez pravomoćnog odobrenja za građenje.

(3) Jedinice lokalne samouprave iz stava 2 ovoga člana, ne mogu utvrditi obaveze investitora ove izgradnje po osnovu naknade za troškove uređenja građevinskog zemljišta, naknade za korištenje građevinskog zemljišta, naknade za pogodnosti (rente) i druge naknade koje snosi investitor, u iznosu manjem od iznosa odgovarajućih troškova koje je obvezan snositi investitor izgradnje objekta po redovitoj proceduri.

(4) Za građevinu izgrađenu bez pravomoćnog odobrenja za građenje ne smije se dati priključak na javni vodovod, kanalizaciju, centralno grijanje i električnu energiju.

(5) Na način i uslove postupka rješavanja statusa građevina iz ovoga člana analogno se primjenjuju odgovarajuće odredbe ovoga Zakona.

## Član 46.

## Prijava građenja

(1) Investitor je dužan nadležnom tijelu uprave koji mu je izdao odobrenje za građenje pisano prijaviti početak građevinskih radeva najkasnije u roku od osam dana prije početka radeva.

(2) Ukoliko je došlo do prekida radova za period duži od tri mjeseca, investitor je dužan pisano prijaviti prekid uz obrazloženje.

(3) Nastavak radova prijavljuje se u svemu kao u stavu 1. ovoga člana.

## VIII. GRADILIŠTE

### Član 47.

#### Uređenje gradilišta

(1) Gradilište mora biti ograđeno radi sprečavanja nekontrolisanog pristupa ljudi na gradilište.

(2) Na gradilištu koje se proteže na velikim prostranstvima (željezničke pruge, ceste, dalekovodi i sl.) dijelovi gradilišta koji se ne mogu ograditi moraju biti zaštićeni određenim saobraćajnim znakovima ili označeni na drugi način.

(3) Uz javno-prometne površine zabranjeno je ogradići gradilište bodljikavom žicom ili na drugi način koji bi mogao ugrožavati prolaznike. Na gradskim područjima može se odrediti poseban vanjski izgled ograde.

(4) Gradilište mora imati na vidnom mjestu istaknutu ploču sa svim relevantnim podacima o građevini i sudionicima u građenju (naziv investitora, naziv izvođača radova, naziv projektanta, naziv i vrstu građevine koja se gradi, vrijeme početka i završetka radova).

(5) Investitor ili izvođač dužan je za privremeno zauzimanje susjednog, odnosno obližnjeg zemljišta za potrebe gradilišta pribaviti saglasnost vlasnika ili korisnika tog zemljišta.

(6) Za privremeno zauzimanje javnih saobraćajnih površina za potrebe gradilišta investitor ili izvođač dužan je pribaviti odobrenje nadležne općinske službe uprave, odnosno pravnog lica određenog posebnim zakonom.

(7) Izgradene privremene građevine i postavljena oprema gradilišta moraju biti stabilni i odgovarati propisanim uslovima zaštite od požara i eksplozije, zaštite na radu i svim drugim mjerama zaštite zdravlja ljudi i okoline.

(8) Prije izdavanja upotrebljene dozvole sve privremene građevine izgrađene u okviru pripremnih radova, oprema gradilišta, neutrošeni građevinski i drugi materijal, otpad i sl. moraju biti uklonjeni, a zemljište na području gradilišta, kao i na prilazu gradilištu dovedeno u uredno stanje, u skladu sa uslovima utvrđenim u urbanističkoj saglasnosti i odobrenju za građenje.

### Član 48.

#### Dokumentacija na gradilištu

Izvođač na gradilištu mora imati:

- a) rješenje o upisu u sudske registre,
- b) akt o postavljanju voditelja građenja, odnosno voditelja pojedinih radova,
- c) odobrenje za građenje
- d) ovjerene glavne projekte i/ili izvedbene projekte,
- e) građevinski dnevnik,
- f) građevinska knjiga,
- g) dokaz o ispitivanju i kvaliteti ugrađenih materijala, proizvoda i opreme u skladu sa čl. 14. i 15. ovoga Zakona,
- h) elaborat o iskolicenju građevine izrađen od fizičkog ili pravnog lica, registrovanog za obavljanje geodetske djelatnosti,
- i) nacrt organizacije gradilišta, izuzev za linijske infrastrukturne objekte,
- j) elaborat o zaštiti na radu i protupožarnoj zaštiti.

## IX. UPOTREBNA DOZVOLA

### Član 49.

#### Upotrebljena dozvola

(1) Izgrađena građevina, odnosno određeni njen dio ukoliko predstavlja funkcionalnu cjelinu, smije se početi koristiti odnosno staviti u pogon, tek nakon što nadležno tijelo, odnosno služba uprave izda dozvolu za njenu upotrebu (u daljem tekstu: upotrebljena dozvola).

(2) Upotreba se izdaje nakon izvršenog tehničkog pregleda.

### Član 50.

#### Zahtjev za izdavanje upotrebljene dozvole

(1) Zahtjev za izdavanje upotrebljene dozvole investitor podnosi nadležnom organu, odnosno službi uprave koja je izdala odobrenje za građenje građevine.

(2) Zahtjev iz stava 1. ovoga člana mora sadržavati:

- a) odobrenje za građenje,
- b) geodetski snimak izvedenog stanja građevine i geodetski snimak objekata komunalne infrastrukture koji su izgrađeni pri izgradnji građevine, ovjeren od organa nadležnog za geodetske poslove
- c) pisani izjavu izvođača o izvedenim radovima i uslovima za održavanje građevine,
- d) pisani izvještaj nadzora nad građenjem, u skladu sa članom 20. ovoga Zakona.

**Član 51.****Tehnički pregled**

(1) Tehnički pregled građevine mora se obaviti u roku od 30 dana od dana prijema urednog zahtjeva iz člana 50. ovoga Zakona.

(2) Tehničkim pregledom se utvrđuje da je građevina izgrađena u skladu sa tehničkom dokumentacijom na osnovu koje je izdano odobrenje za građenje, tehničkim propisima i normativima, kao i propisima za odnosnu građevinu po posebnim zakonima.

(3) Nadležno tijelo, odnosno služba uprave rješenjem imenuje stručnu komisiju za tehnički pregled i to predsjednika i članove komisije u roku od osam dana od dana prijema urednog zahtjeva iz člana 50. ovoga Zakona.

(4) Predsjednik i članovi komisije moraju ispunjavati uslove da su diplomirani inženjeri, sa pet godina radnog iskustva na odgovarajućim poslovima i položenim stručnim ispitom. Broj članova komisije za tehnički pregled ovisi o vrsti i složenosti objekta, odnosno komisija mora imati po jednog stručnog člana za svaku vrstu radova koje pregleda (arhitektonski/građevinski, mašinski, vodovod i kanalizacija, elektroinstalacije itd.).

(5) U sastav komisije imenuju se i ovlašteni predstavnici nadležnih tijela i pravnih lica koji prema propisima donesenim na osnovu zakona ili odredbama posebnih zakona treba da sudjeluju u radu komisije za tehnički pregled.

(6) U radu komisije ne mogu sudjelovati službena lica koja su sudjelovale u postupku izdavanja odobrenja za građenje.

(7) O mjestu, danu i satu obavljanja tehničkog pregleda nadležno tijelo, odnosno služba uprave dužni su izvijestiti investitora, predsjednika i članove komisije najkasnije 10 dana prije dana zakazanog za tehnički pregled.

**Član 52.**

(1) Investitor je dužan tehničkom pregledu obezbjediti prisustvo sudionika u građenju.

(2) Investitor je dužan, najkasnije na dan tehničkog pregleda, komisiji za tehnički pregled dati na uvid:

a) dokumentaciju iz čl. 50. ovoga Zakona,

b) dokaze da su ispunjeni posebni uslovi utvrđeni urbanističkom saglasnošću na osnovu odobrenja za građenje.

(3) Predsjednik i članovi komisije za tehnički pregled o izvršenom tehničkom pregledu građevine sastavljaju zapisnik u koji se unosi i mišljenje svakog člana može li se izgrađena građevina koristiti ili

se moraju otkloniti nedostaci ili se ne može izdati upotrebnna dozvola.

(4) Zapisnik o izvršenom tehničkom pregledu komisija za tehnički pregled dužna je dostaviti nadležnom tijelu, odnosno službi uprave u roku od osam dana od obavljenog tehničkog pregleda.

(5) Zapisnik iz prethodnog stava potpisuje predsjednik komisije i svi članovi.

**Član 53.**

(1) Ako su zapisnikom komisije za tehnički pregled utvrđeni nedostaci na građevini koje treba otkloniti, nadležno tijelo, odnosno služba uprave donijet će zaključak kojim se utvrđuje rok za otklanjanje nedostataka a najduže 90 dana.

(2) Nadležno tijelo, odnosno služba uprave donijet će rješenje odnosno izdati upotrebnu dozvolu tek nakon što se nedostaci iz prethodnog stava uklone.

**Član 54.****Postupak izdavanja upotrebnne dozvole**

(1) Zahtjev za izdavanje upotrebnе dozvole odbit će se :

a) ako je građevina izgrađena bez odobrenja za građenje,

b) ako su u toku građenja izvršene izmjene i dopune na građevini za koje nije izdana izmjena ili dopuna odobrenja za građenje,

c) ako se u roku od 90 dana ne otklone nedostaci koje je utvrdila komisija za tehnički pregled zapisnikom,

d) ako je donesen zaključak kojim se dopušta obnova postupka izdavanja odobrenja za građenje,

(2) U slučajevima iz stava (1) tačke a, b i d ovoga člana, nadležno tijelo, odnosno služba uprave nadležna za poslove građenja, neće imenovati stručnu komisiju za tehnički pregled.

**Član 55.**

Ako se prilikom tehničkog pregleda utvrdi da se nedostaci na građevini ne mogu otkloniti ili da postoji neotklonjiva opasnost po stabilnost građevine, po život ili zdravlje ljudi, okolinu, saobraćaj ili susjedne objekte, nadležno tijelo, odnosno služba uprave koja je izdala odobrenje za građenje, donijet će rješenje o uklanjanju odnosno rušenju građevine na teret investitora.

**Član 56.**

Ukoliko je zapisnikom komisije za tehnički pregled dano mišljenje da se može izdati uporabna dozvola za predmetnu građevinu, nadležno tijelo, odnosno služba uprave dužni su u roku od 15 dana, od dana prijema zapisnika o izvršenom tehničkom

pregledu iz stava 4. člana 52. ovoga Zakona, izdati upotrebnu dozvolu.

### Član 57.

(1) Nadležno tijelo, odnosno služba uprave može na osnovu mišljenja komisije za tehnički pregled za građevinu koja po svom tehnološkom procesu, s obzirom na ugrađene instalacije, opremu i postrojenje zahtijeva probni rad, izdati odobrenje za probni rad.

(2) Odobrenje za probni rad može se izdati samo pod uslovom da je komisija za tehnički pregled utvrdila da je građevina izgrađena u skladu sa izdanim odobrenjem za građenje i da puštanje građevine u probni rad ne ugrožava život i zdravlje ljudi, okoliinu i susjedne građevine.

(3) U toku trajanja probnog rada građevine uspostavlja se i utvrđuje njena potpuna tehnička ispravnost.

(4) Probni rad građevine iz stava 1. ovoga člana može trajati najduže 12 mjeseci, a izuzetno u posebno složenim tehnološkim procesima probni rad se može produžiti za još 12 mjeseci.

### Član 58.

Upotrebsna dozvola može se na zahtjev investitora izdati prije završetka cijele građevine i za dio građevine:

a) kada je to potrebno radi nastavka i dovršenja građenja (most za pristup gradilištu, trafostanica, dalekovod i sl.),

b) kada je u pitanju složena građevina iz člana 42. ovoga zakona,

c) ako se određeni dio može početi koristiti prije dovršenja cijele građevine i ako isti predstavlja funkcionalnu cjelinu.

### Član 59.

(1) Ministarstvo, odnosno jedinica lokalne samouprave, dužno je najmanje jednom u dvije godine objaviti javni poziv stručnim licima za izbor članova komisije (širi spisak).

(2) Na osnovu spiska stručnih lica iz prethodnog stava nadležno tijelo iz prethodnog stava ovoga člana, u ovisnosti od vrste i složenosti građevine, imenuje odgovarajuća stručna lica u komisiju za tehnički pregled.

### Član 60.

Troškove vršenja tehničkog pregleda snosi investitor u skladu sa odredbama Zakona o upravnom postupku.

### Član 61.

(1) Upotrebsna dozvola je upravni akt i u postupku njenog izdavanja primjenjuju se propisi o upravnom postupku, ako ovim zakonom nije drugačije utvrđeno.

(2) Građevina za koju nisu izdati odgovarajući akti za građenje ne može se upisati u zemljische knjige.

### Član 62.

(1) Za građevine koje su izgrađene do 31.05.1974. godine i koje se još uvijek koriste za predviđene namjene, a za koje dosad nije dobiveno odobrenje za upotrebu, smatrat će se da imaju upotrebsnu dozvolu.

(2) Za građevine za koje je izdano pravomoćno odobrenje za građenje do aprila 1992. godine, i koje se još uvijek koriste za predviđene namjene, a za koje dosad nije dobiveno odobrenje za upotrebu, smatrat će se da imaju upotrebsnu dozvolu, ako su iste izgrađene u skladu sa izdanim odobrenjem za građenje.

(3) Za građevine iz stava (1) ovoga člana nadležno tijelo, odnosno služba uprave jedinice lokalne samouprave, nadležna za poslove građenja, na osnovu raspoložive dokumentacije, dokumentacije katastarskog ureda, odnosno kantonalne uprave za geodetske i imovinsko pravne poslove ili na osnovu nalaza sudskog vještaka odgovarajuće struke i izjave vlasnika građevine o solidnosti iste, izdaje uvjerenje o vremenu izgradnje objekta. Sastavni dio uvjerenja je snimak postojećeg stanja građevine i kopija katastarskog plana sa ucrtanom građevinom ili geodetski nacrt stvarnog stanja (situacija) za izgrađenu građevinu na građevinskoj čestici koji je podnositelj zahtjeva dužan priložiti uz zahtjev za izdavanje takvog uvjerenja na građevinskoj parceli.

(4) Za građevine iz stava (2) ovoga člana sastavni dio uvjerenja je građevinska dozvola i geodetski nacrt stvarnog stanja za izgrađenu građevinu na građevinskoj parceli.

## X. KORIŠTENJE I ODRŽAVANJE GRAĐEVINE

### Član 63.

(1) Građevina se može koristiti samo na način koji je u skladu sa njenom namjenom.

(2) Vlasnik građevine dužan je održavati građevinu na način da se u predviđenom vremenu trajanja očuvaju tehnička svojstva iz poglavљa II ovoga Zakona bitna za građevinu, odnosno da se ne naruše njena spomenička svojstva, ako je ta građevina uvrštena u spisak spomenika kulture odlukom nadležnog tijela za zaštitu spomenika kulture.

(3) U slučaju oštećenja građevine zbog čega je ugrožena stabilnost građevine ili njenog dijela, te ako postoji opasnost za susjedne građevine ili zdravlje

## Hercegovačko-neretvanskog kantona

ljudi, vlasnik građevine dužan je preduzeti hitne mjere za otklanjanje opasnosti i označiti građevinu kao opasnu do otklanjanja oštećenja.

**Član 64.**

## Rekonstrukcija postojeće građevine

(1) Investitor je dužan pribaviti odobrenje za građenje ako namjerava rekonstruisati postojeću građevinu.

(2) Na rekonstrukciju postojeće građevine primjenjuju se shodno odredbe od člana 33. do člana 62. ovoga Zakona.

(3) Uz zahtjev za rekonstrukciju postojeće građevine prilaže se :

- a) izvedbeni projekt,
- b) tri primjera glavnog projekta iz člana 24. ovoga Zakona za građevinu, odnosno dio građevine na koji se rekonstrukcija odnosi,
- c) izvod iz katastra – katastarska čestica,
- d) dokaz prava građenja iz člana 34. ovoga Zakona,
- e) pisani izvještaj o obavljenoj kontroli glavnog projekta prema članu 27. ovoga Zakona,
- f) pisani izvještaj i potvrdu o izvršenoj nostrifikaciji u slučajevima iz člana 28. ovoga Zakona,
- g) saglasnosti, odnosno mišljenja koja su potrebna za namjeravanu rekonstrukciju.

(4) Izvedbeni projekt mora sadržavati:

- a) snimak postojećeg stanja (sve osnove, presjek, kroviste, fasade itd.),
  - b) glavni projekt u skladu sa članom 24. ovog zakona za građevinu, odnosno dio građevine na koji se rekonstrukcija odnosi.
- (5) Na izvedbeni projekt odnose se odredbe čl. od 26. do 29. ovoga Zakona.

**XI. ODOBRENJE ZA UKLANJANJE GRAĐEVINE****Član 65.**

## Odobrenje za uklanjanje građevine

Uklanjanju građevine, ukoliko se ne radi o uklanjanju na osnovu inspekcijskog rješenja iz člana 75. ovoga Zakona, može se pristupiti samo na osnovu odobrenja za uklanjanje.

**Član 66.**

## Postupak za izdavanje odobrenja za uklanjanje

(1) Zahtjev za izdavanje odobrenja za uklanjanje građevine podnosi vlasnik građevine nadležnom tijelu uprave koji je izdao odobrenje za građenje.

(2) Zahtjevu se prilaže:

- a) tri primjera projekta za uklanjanje građevine,
- b) dokaz vlasništva nad građevinom po članu 34. ovoga Zakona,

c) saglasnosti nadležnih tijela ili pravnih lica, ako se uklanjanjem građevine može ugroziti javni interes, život i zdravlje ljudi i materijalna dobra.

d) procjena uticaja na okolinu u skladu sa posebnim zakonom.

(3) U postupku izdavanja odobrenja za uklanjanje građevine iznimno od člana 35. ovoga Zakona, stranka u postupku jeste vlasnik nekretnine za koju se izdaje odobrenje za uklanjanje. Stranka u postupku je i vlasnik na nekretnini koja neposredno graniči sa nekretninom za koju se izdaje odobrenje za uklanjanje, ako se tim uklanjanjem utiče na njegova stvarna prava.

(4) Odobrenje za uklanjanje građevine je upravni akt.

**Član 67.**

## Projekt uklanjanja građevine

(1) Projekt uklanjanja građevine iz tačke a., stava 2., člana 66. ovoga Zakona sadrži:

a) nacrte, proračune, i/ili druge inženjerske dokaze da tokom uklanjanja neće doći do gubitka stabilnosti konstrukcije čime bi se ugrozio život i zdravlje ljudi, materijalna dobra ili okolina,

b) tehnički opis uklanjanja građevine i način zbrinjavanja građevinskog otpada i uređenja građevinske parcele nakon uklanjanja građevine,

c) proračun stabilnosti okolnog i drugog zemljišta i/ili okolnih i drugih građevina, ako uklanjanje građevine ili način njezina uklanjanja utiče na stabilnost tog zemljišta i/ili udovoljavanje bitnim zahtjevima tih građevina.

(2) Projekt uklanjanja iz stava 1. ovoga člana podliježe kontroli projekta iz člana 27. stav 1. tačka a) ovoga Zakona u pogledu mehaničke otpornosti i stabilnosti za slučaj da način uklanjanja i uklanjanje građevine utiče na stabilnost okolnog i drugog zemljišta i/ili udovoljavanje bitnim zahtjevima okolnih i drugih građevina.

**XII. INSPEKCIJSKI NADZOR****Član 68.**

(1) Inspekcijskim nadzorom, prema ovom Zakonu, obavlja se kontrola nad radom sudionika u građenju i održavanju građevine, te kvalitet proizvoda koji se ugrađuju u pogledu primjene ovog zakona i propisa donesenih na osnovu ovog zakona i propisa iz područja građevinskih normi i standarda, ukoliko posebnim zakonom nije drugačije određeno.

(2) Postupak inspekcijskog nadzora pokreće se po službenoj dužnosti. Pravna i fizička lica mogu podnijeti prijavu nadležnoj inspekciji da izvrši

## Hercegovačko-neretvanskog kantona

inspekcijski nadzor i odredi upravne i druge mjere iz njene nadležnosti.

(3) Organi uprave i institucije koje imaju javne ovlasti i pravna lica koja obavljaju javnu službu dužni su obavijestiti nadležnu inspekciju o svim nezakonitim radnjama za koje su saznali u obavljanju svojih poslova, a značajne su za rad inspekcije. Organi i institucije iz stava 1. ovoga člana dužni su inspekciji, uz obavijest, dostaviti i sve dokaze sa kojima raspolažu (npr. zapisnik iz svog postupka o saslušanju određenog lica, zapisnik o uviđaju, fotografije, i sl.)

(4) Građevni inspektor dužan je izvršiti inspekcijski nadzor na zahtjev:

a) Vlade HNK

b) kantonalnog ministra iz upravne oblasti koja je u djelokrugu ministarstva

c) načelnika, odnosno gradonačelnika, jedinice lokalne samouprave

(5) Inspekcijski nadzor izvršit će se i na pisani zahtjev lica koje radi zaštite svojih prava ili pravnih interesa traži da se iz nadležnosti inspekcije izvrši inspekcijski nadzor i odrede upravne mjere prema određenom licu koje mu svojom djelatnošću, odnosno radom ugrožava zakonita prava ili pravne interese. Ako je zahtjev iz ovoga stava osnovan, inspektor će izvršiti inspekcijski nadzor i o tome obavijestiti podnosioca zahtjeva.

## Član 69.

(1) Inspekcijski nadzor, prema ovome Zakonu, nad građevinama u nadležnosti Ministarstva, odnosno građevinama za koje Ministarstvo izdaje urbanističke saglasnosti odnosno odobrenja za građenje provode građevinski inspektor u Ministarstvu (u dalnjem tekstu: kantonalni građevinski inspektor).

(2) Inspekcijski nadzor, prema ovome Zakonu, nad građevinama iz nadležnosti jedinica lokalne samouprave, odnosno građevinama za koje nadležno tijelo odnosno služba jedinice lokalne samouprave izdaje urbanističku saglasnost odnosno odobrenje za građenje provode građevinski inspektor jedinica lokalne samouprave.

(3) Za kantonalnog inspektora može se imenovati samo diplomirani inženjer građevinske ili arhitektonske struke s najmanje pet godine radnog iskustva i položenim stručnim ispitom, a za inspektora jedinice lokalne samouprave može se imenovati samo diplomirani inženjer građevinske ili arhitektonske struke s najmanje tri godine radnog iskustva i položenim stručnim ispitom.

(4) Građevinski inspektor svoj identitet dokazuje službenom iskaznicom.

## Član 70.

(1) U slučaju kada nadležni prvostepeni organ ne rješava po zahtjevu stranke u inspekcijskom postupku, stranke imaju pravo podnijeti predstavku, žalbu, načelniku, odnosno gradonačelniku jedinice lokalne samouprave i Inspektoratu Ministarstva, a u slučaju kada nadležni inspektor Ministarstva kao nadležni prvostepeni organ ne rješava po zahtjevu stranke u inspekcijskom postupku, predstavka ili žalba podnosi se ministru nadležnoga Ministarstva.

(2) Za slučaj iz stava 1. ovoga člana stranke se mogu istodobno obratiti i upravnoj inspekciji.

## Član 71.

(1) U slučaju da kantonalna inspekcija utvrdi da gradska, odnosno općinska inspekcija ne vrši ili nepravilno vrši inspekcijski nadzor iz svoje nadležnosti, obvezna je o tomu upoznati gradonačelnika, odnosno načelnika općine i tražiti poduzimanje mjera kako bi gradska, odnosno općinska inspekcija vršila inspekcijski nadzor iz svoje nadležnosti.

(2) Do početka rada gradske, odnosno općinske inspekcije taj inspekcijski nadzor, po nalogu resornoga ministra, vršit će kantonalna inspekcija nadležna za oblast građenja.

(3) Troškovi inspekcijskog postupka i administrativno izvršenje rješenja iz prethodnog stava pada na teret jedinice lokalne samouprave.

## Član 72.

U provođenju nadzora građevinski inspektor ima pravo i dužnost sudionicima u građenju rješenjem narediti otklanjanje nepravilnosti, obustavu građenja i uklanjanje građevine, zabranu upotrebe građevine, zatvaranje gradilišta, zabranu uklanjanja građevine, te poduzimati druge radnje u svrhu spriječavanja građenja suprotno ovom Zakonu.

## Član 73.

## Otklanjanje nepravilnosti

(1) U provođenju nadzora građevinski inspektor ima pravo i dužnost sudionicima u građenju kao i vlasniku građevine, rješenjem narediti da u primjerenom roku otklone nepravilnosti koje utvrdi.

(2) U provođenju nadzora građevinski inspektor ima pravo i dužnost rješenjem narediti vlasniku postojeće građevine, odnosno investitoru da otkloni nedostatke na građevini koji su nastali ili su uočeni tokom njenog korištenja, ako utvrdi da ti nedostaci mogu ugroziti stabilnost građevine, susjednih građevina, život i zdravlje ljudi, okolinu ili nesmetan pristup licama sa teškoćama u kretanju.

## Hercegovačko-neretvanskog kantona

(3) U provođenju nadzora građevinski inspektor ima pravo i dužnost da rješenjem naredi obustavu upotrebe građevine ukoliko za nju nije pribavljen odobrenje za probni rad, odnosno upotrebsna dozvola ili je istekao rok odobrenju odnosno dozvoli iz čl. 56., 57. i 58. ovoga Zakona, kao i za slučajeve iz prethodnog stava ovoga člana.

## Član 74.

## Obustava građenja

(1) Građevinski inspektor ima pravo i dužnost rješenjem narediti da se obustavi daljnje građenje odnosno izvođenje pojedinih radova:

a) ako se građenje vrši bez pravomoćnog odobrenja za građenje,

b) ako se građenje vrši protivno odobrenju za građenje, te odrediti primjereni rok za usklajivanje izvedenog stanja s odobrenim projektom ili crtežom građevine, odnosno za obezbjedenje izmjene ili dopune odobrenja za građenje,

c) ako je donesen zaključak kojim se dozvoljava postupak obnove odobrenja za građenje,

d) ako se građevina gradi, odnosno rekonstruira, a da u roku određenom rješenjem nisu otklonjeni uočeni nedostaci,

e) ako utvrdi nedostatke i nepravilnosti u projektu ili izvođenju radova koji mogu ugroziti tehnička svojstva bitna za građevinu, propisana poglavljem II ovoga Zakona, te odrediti primjereni rok za otklanjanje tih nedostataka,

f) ako utvrdi da se radovi izvode na način da se ugrožava stabilnost susjednih građevina, stabilnost tla na okolnom zemljištu, saobraćajne površine, komunalne i druge instalacije i dr., te narediti hitne mjere zaštite ako je to potrebno,

g) ako utvrdi da radove izvodi ili nadzire pravno ili fizičko lice koje nije registrovano odnosno ovlašteno za izvođenje ili nadziranje te vrste radova, odnosno koje ne ispunjava ovim zakonom propisane posebne uslove.

(2) U slučaju, iz stava 1. tač. a., b. i f. ovoga člana građevinski inspektor naredit će na licu mesta i zatvaranje gradilišta.

(3) U slučaju, iz stava 1. tač. a. i b. ovoga člana građevinski inspektor naredit će investitoru ishođenje odobrenja za građenje,

(4) Način zatvaranja i označavanja zatvorenog gradilišta, odnosno građevine propisat će Ministarstvo posebnim propisom.

(5) U slučajevima, iz stava 1. tačka g. ovoga člana građevinski inspektor ima pravo i dužnost da podnese zahtjev nadležnom sudu za brisanje pravnog lica iz

sudskog registra ako to lice ne ispunjava posebne uslove propisane ovim Zakonom (čl. 18., 19. i 20.).

## Član 75.

## Uklanjanje građevine

(1) Građevinski inspektor ima pravo i dužnost rješenjem narediti investitoru da o svom trošku izvrši uklanjanje građevine ili njenog dijela ili posljedica izvedenih zahvata u prostoru i uspostavi prijašnje stanje:

a) ako se građenje vrši bez odobrenja za građenje, a investitor nije predložio dokaz da je podnio zahtjev u skladu sa članom 74. stav 3.,

b) ako se građenje vrši protivno odobrenju za građenje, a u određenom roku nije izvršeno usklajivanje sa odobrenim projektom građevine, odnosno nije osigurana izmjena i dopuna odobrenja za građenje, a investitor nije predložio dokaz da je podnio zahtjev u skladu sa članom 74. stav 3.,

c) ako se tokom građenja utvrde neotklonjivi nedostaci zbog kojih je ugrožena stabilnost građevine ili stabilnost okolnih građevina, ili su na drugi način ugroženi životi ljudi ili okolina. Građevinski inspektor naredit će, kada je to potrebno, i hitne mjere obezbjedenja do izvršenja naloga,

d) ako utvrdi da je uslijed dotrajalosti ili većih oštećenja neposredno ugrožena stabilnost građevine ili njenog dijela, te ona predstavlja opasnost za susjedne građevine i život ljudi, a ta se opasnost ne može na drugi način otkloniti. Građevinski inspektor ujedno naređuje i hitne mjere obezbjedenja do izvršenja naloga (npr. podupiranje konstrukcije, sklanjanje ljudi i sl.),

e) ako se u skladu s članom 47. stav 8. ovog zakona ne uklone privremene građevine izgrađene na gradilištu u okviru pripremnih radova,

f) ako je građevina ili njen dio izgrađen za vrijeme obustave građenja po rješenju građevinskog inspektora.

(2) Iznimno od stava (1) ovoga člana građevinski inspektor neće investitoru, odnosno vlasniku, narediti uklanjanje građevine ili njenog dijela (potporni zidovi, podzemne garaže u neposrednoj blizini drugih građevina, i sl.), ako bi tim uklanjanjem nastala opasnost za život ljudi, druge građevine ili stabilnost tla na okolnom zemljištu, nego će investitoru, odnosno vlasniku građevine narediti izradu projekta sanacije od ovlaštenog lica. Investitor je takvu građevinu, odnosno njezin dio obavezan označiti opasnom i po izradi projekta sanacije od ovlaštenog lica ukloniti putem ovlaštenog izvođača u skladu sa projektom sanacije.

## Hercegovačko-neretvanskog kantona

(3) U slučaju, iz stava 1. tač. a. i b. ovog člana građevinski inspektor će prije donošenja rješenja narediti na licu mjesta zatvaranje gradilišta .

(4) Ako se građevina iz stava 1. tačka d. ovog člana nalazi u zaštićenom području, rješenje o uklanjanju ne može se izvršiti bez saglasnosti nadležnog tijela, odnosno službe, za poslove zaštite spomenika kulture. Postupak davanja saglasnosti nadležnog tijela, odnosno službe za poslove zaštite spomenika kulture je hitan.

(5) Ako u slučaju iz stava 1. ovoga člana investitor ne postupi po rješenju građevinskog inspektora o uklanjanju građevine ili njenog dijela, rješenje će se izvršiti putem pravnog lica registrovanog za poslove građenja na trošak investitora.

(6) Način izvršenja rješenja određuje građevinski inspektor.

## Član 76.

## Zabrana uklanjanja građevine

(1) U provođenju inspekcijskog nadzora građevinski inspektor ima pravo i dužnost rješenjem narediti investitoru, odnosno vlasniku, zabranu daljnog uklanjanja građevine, ako se građevina uklanja bez konačnog, odnosno pravomoćnog odobrenja za uklanjanje u skladu sa članom 65. ovoga Zakona.

(2) Građevinski inspektor prije donošenja rješenja iz stava 1. ovoga člana na licu mjesta naređuje i zatvara gradilište.

(3) Ako se građevina iz stava 1. ovoga člana nalazi u zaštićenom području, inspektor će rješenje dostaviti i tijelu nadležnom za poslove zaštite spomenika kulture.

## Član 77.

## Inspekcijsko rješenje

(1) Građevinski inspektor, izuzetno, može zapisnikom narediti izvršenje mjera iz člana 75. stav 1. tač. a., b. i f. i člana 75. stav 1. tač. c. i d. ovoga Zakona radi otklanjanja neposredne opasnosti po život i zdravlje ljudi i po imovinu.

(2) Izvršenje naređenih mjera počinje teći uručenjem zapisnika.

(3) Građevinski inspektor je dužan izdati pisano rješenje o naređenim mjerama, iz stava 1. ovoga člana u roku od tri dana od dana kad je naređeno izvršenje mjera.

(4) Na rješenje kantonalnog inspektora može se izjaviti žalba.

(5) Žalba iz stava 4. ovoga člana izjavljuje se ministru u roku od 15 dana od dana dostavljanja rješenja.

(6) U odlučivanju po žalbi iz stava 4. ovog člana ministar donosi rješenje protiv koga se ne može izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor kod Kantonalnog suda.

(7) Protiv rješenja građevinskog inspektora jedinice lokalne samouprave može se izjaviti žalba kantonalnom inspektoru.

(8) Žalba ne odlaže izvršenje rješenja, osim u slučajevima iz člana 75. stav 1. tačke a), i e)

## Član 78.

Akt o dozvoli izvršenja iz člana 75. ovoga Zakona donosi rukovodilac tijela uprave nadležne za oblast građenja.

## Član 79.

(1) Građevinski inspektor je dužan odmah, a najkasnije u roku od dva dana, obavijestiti nadležno tijelo o svakom rješenju odnosno nalogu izdanom na osnovu člana 73., 74. i 75. ovoga Zakona, i predložiti druge mjere koje će nadležni organ provesti da bi se obezbjedilo efikasno i ažurno provođenje ovoga zakona.

(2) U postupku inspekcijskog nadzora primjenjuju se propisi o upravnom postupku, ukoliko odredbama ovoga zakona nije drugačije utvrđeno.

## XIII. PREKRŠAJNE ODREDBE

## Član 80.

(1) Novčanom kaznom od 10 000 KM do 15 000 KM kaznit će se za prekršaj pravno lice koje ima svojstvo investitora ako bez odobrenja za građenja pristupi (član 29.):

- a) izgradnji nove građevine,
- b) dogradnji postojeće građevine,
- c) nadogradnji nove etaže na postojećoj građevini,
- d) vršenju zahvata kojima se može ugroziti život i zdravlje ljudi, susjedni objekti, bezbjednost saobraćaja i dr.

e) nastavi sa gradnjom objekta nakon zatvaranja gradilišta, odnosno prije nego inspektor ukloni službeni znak o zatvaranju gradilišta (član 74. stav 2.)

(2) Za prekršaj, iz stava 1. ovoga člana kaznit će se i odgovorno lice kod investitora novčanom kaznom od 1000 KM do 3 000 KM.

(3) Za prekršaj, iz stava 1. ovoga člana kaznit će se fizičko lice koje ima svojstvo investitora novčanom kaznom od 100 KM do 1000 KM.

## Član 81.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 1500,00 KM do 8.000,00 KM kaznit će se za prekršaj pravno lice u

## Hercegovačko-neretvanskog kantona

svojstvu investitora ako:

- a) projektovanje, građenje ili provođenje nadzora povjeri licu koja nije registrovano za obavljanje tih djelatnosti, u skladu sa odredbama ovoga zakona (član 17. stav 2.),
  - b) ne obezbjedi nadzor nad građenjem (član 17. stav 2. i 3.),
  - c) ne prijavi početak građenja u propisanom roku (član 17. stav 5., član 46),
  - d) u slučaju prekida radova ne obezbjedi građevinu koju gradi i okolinu (član 17. stav 6.),
  - e) ne prijavi promjenu investitora u propisanom roku (član 17. stav 7.),
  - f) pristupi građenju bez odobrenja za građenje, ukoliko nije drugačije utvrđeno odredbama ovog zakona (član 29.),
  - g) gradi protivno odobrenju za građenje, a nije obezbjedio izmjenu ili dopunu odobrenja za građenje (član 39.),
  - h) po završetku građenja ne račisti i uredi gradilište i neposrednu okolinu (član 47. stav 8.),
  - i) koristi građevinu ili njezin dio bez upotreбne dozvole (član 49. stav 1.),
  - j) u određenom roku ne otkloni nedostatke utvrđene tehničkim pregledom (član 53.).
  - k) ne napravi projekt sanacije (član 75. stav 2.)
  - l) pristupi uklanjanju građevine bez pribavljenog odobrenja za uklanjanje (član 65.).
- (2) Za prekršaj, iz stava 1. ovoga člana kaznit će se i odgovorno lice kod investitora novčanom kaznom od 500,00 KM do 1500,00 KM.
- (3) Za prekršaj iz stava 1. ovoga člana kaznit će se fizičko lice koje ima svojstvo investitora novčanom kaznom od 100,00 KM do 500,00 KM.

## Član 82.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 1000,00 KM do 6.000,00 KM kaznit će se za prekršaj investitor kao pravno lice ako nadzor ne povjeri drugom licu registrovanom za obavljanje nadzora, u skladu sa odredbama ovoga zakona (član 17. stav 3. i član 19 stav 7.).

(2) Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kaznit će se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 1000,00 KM.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM do 500,00 KM kaznit će se za prekršaj investitor kao fizičko lice ako nadzor ne povjeri drugom licu registrovanom za obavljanje nadzora u skladu sa odredbama ovoga Zakona (član 17. stav 3. i član 19 stav 7), osim za slučajeve iz člana 17. stav 4. ovoga Zakona.

## Član 83.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 1000,00 KM do 5.000,00 KM kaznit će se za prekršaj pravno lice koje provodi nadzor nad građenjem ako:

- a) ne preduzme mjere da se radovi obavljaju u skladu sa odobrenjem za građenje, odnosno projektom (član 24.),
- b) ne preduzme mjere da tehnička svojstva građevine ispunе uslove iz poglavlja II ovoga Zakona,
- c) ne preduzme mjere da kvalitet radova, ugrađenih proizvoda i opreme bude u skladu sa odredbama iz poglavlja III ovoga Zakona.

(2) Za prekršaj, iz stava 1. al. a). i b). ovoga člana kaznit će se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 1000,00 KM.

(3) Za prekršaj, iz stava 1. ovoga člana kaznit će se i nadzorni inžinjer novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM do 500,00 KM .

## Član 84.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 1000,00 KM do 2.000,00 KM kaznit će se za prekršaj pravno lice kao vlasnik građevine ako:

- a) koristi građevinu suprotno njezinoj namjeni (član 63. stav 1.),
- b) ne održava građevinu, njezinu konstrukciju ili opremu (član 63. stav 2.),

(2) Za prekršaj iz stava 1. ovoga člana kaznit će se i odgovorno lice u pravnom licu vlasnika građevine novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 1000,00 KM.

(3) Za prekršaj iz stava 1. ovoga člana kaznit će se i fizičko lice kao vlasnik građevine novčanom kaznom u iznosu od 50,00 KM do 500,00 KM.

## Član 85.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 1000,00 KM do 2.500,00 KM kaznit će se za prekršaj pravno lice koje projektuje ako:

- a) nije registrovano za projektovanje (član 18.),
- b) imenuje projektanta, projektanta voditelja ili koordinatora projekta koji ne ispunjava uslove propisane ovim zakonom (član 18.),
- c) ne označi i uveže projekt i njegove dijelove (član 26.).

(2) Za prekršaj, iz stava 1. al. 1., 2. i 3. ovoga člana kaznit će se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 1000,00 KM.

(3) Za prekršaj, iz stava 1. alineja 3. ovoga člana kaznit će se projektant novčanom kaznom u iznosu od 100,00 KM do 500,00 KM .

## Hercegovačko-neretvanskog kantona

## Član 86.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 2000,00 KM do 5.000,00 KM kaznit će se za prekršaj izvođač kao pravno lice ako:

a) ne gradi u skladu s tehničkim propisima i normama s obaveznom primjenom (poglavlje II ovoga Zakona),

b) nije registrovan za obavljanje djelatnosti, odnosno ne posjeduje licencu (član 19. stav 1. i 2.),

c) ne gradi u skladu s odobrenjem za građenje (član 19. stav 3. alineja a),

d) rade izvodi tako da tehnička svojstva građevine ne odgovaraju zahtjevima iz poglavlja II ovog zakona (član 19. stav 3. alineja b),

e) ne ugrađuje proizvode i opremu u skladu sa poglavljem III ovog zakona (član 19. stav 3. alineja c),

f) ne dokaže kvalitet radova i ugrađenih proizvoda i opreme (član 19. stav 3. alineja d),

g) tokom građenja ne preduzme mјere radi sprečavanja ugrožavanja pouzdanosti okolnih građevina, komunalnih i drugih instalacija i stabilnosti okolnog tla (član 4. stav 3)

h) imenuje voditelja građenja ili voditelja pojedinih radova koji ne ispunjava uslove propisane ovim zakonom (član 19. stav 4. i 5.),

i) pristupi građenju bez odobrenja za građenje (član 29. stav 1.),

j) ne ogradi gradilište u skladu s odredbama ovoga zakona (član 47. stav 1.-4.),

k) ne raščisti i uredi gradilište i neposrednu okolinu po završetku građenja (član 47. stav 8.),

l) na gradilištu nema propisanu dokumentaciju (član 48.).

(2) Za prekršaj, iz stava 1. al. a.), b.), c.), g). i l). ovog člana kaznit će se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od 1000,00 KM do 2000,00 KM .

(3) Za prekršaj, iz stava 1. alineja a.), alineje od c). do f.), alineje od h.). do k.), alineja l). ovoga člana kaznit će se i voditelj građenja, odnosno pojedinih radova, novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 1000,00 KM.

(4) Za prekršaj iz stava 1. alineja b.), c). i i). ovoga člana kaznit će se i fizičko lice novčanom kaznom u iznosu od 100,00 KM do 500,00 KM .

## Član 87.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 1000,00 KM kaznit će se za prekršaj odgovorni revident ako:

a) ne posjeduje licencu (član 21.)

b) prilikom kontrole projekta propusti uočiti

nedostatke koji mogu znatnije uticati na tehnička svojstva građevine utvrđena poglavljem II ovoga zakona (član 21.).

(2) Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kaznit će se i pravno lice kod kojeg je odgovorni revident zaposlen novčanom kaznom u iznosu od 2000,00 KM do 4.000,00 KM.

(3) Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kaznit će se i odgovorno lice u pravnom licu kod koje je odgovorni revident zaposlen novčanom kaznom u iznosu od 1000,00 KM do 2000,00 KM .

## XIV. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

## Član 88.

(1) Ako je upravni postupak pokrenut pred nadležnim tijelom do dana stupanja na snagu ovoga Zakona, a do tog dana nije doneseno prvostepeno rješenje, ili je rješenje prije toga bilo poništeno i vraćeno prvostepenom tijelu na ponovni postupak, postupak će se nastaviti po odredbama ovoga Zakona.

## Član 89.

(2) Ministarstvo će donijeti podzakonske akte predviđene ovim Zakonom u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga zakona ako ovim Zakonom nije drugačije određeno.

## Član 90.

(3) Danom stupanja na snagu ovog Zakona na području Hercegovačko-neretvanskog kantona prestaje primjena Zakona o građenju ("Službene novine HNK", br. 5/04), s tim da ostaju na snazi provedbeni propisi iz oblasti građenja koji nisu u suprotnosti sa ovim zakonom do donošenja provedbenih propisa po ovom zakonu.

## Član 91.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u službenom glasilu Kantona.

Bosna i Hercegovina

Federacija Bosne i Hercegovine

HERCEGOVACKO-NERETVANSKI KANTON  
S K U P Š T I N A

Broj: 02-01-XXII-078/13

Mostar, 13.03.2013. godine

P R E D S J E D A V A J U Ć I

Ramiz Jelovac, s.r.

**158**

Na osnovu člana 15. i člana 39. Ustava Hercegovačko-neretvanskog kantona („Službene novine Hercegovačko-neretvanskog kantona“, broj 2/98), te člana 5. i 6. Zakona o pozorišnoj djelatnosti („Službene novine Hercegovačko-neretvanskog kantona“, broj: 6/05), a u vezi s članom 8. Zakona o ustanovama („Službeni list BiH“, broj: 6/92, 8/93 i 13/94), Skupština Hercegovačko-neretvanskog kantona na sjednici održanoj dana 15.04.2013. godine donosi

**O D L U K U**  
**O PRIHVATANJU DIJELA OSNIVAČKIH**  
**PRAVA USTANOVE HRVATSKOG**  
**NARODNOG KAZALIŠTA U MOSTARU**

Član 1.

Ovom Odlukom utvrđuju se svi uslovi i način prihvatanja dijela osnivačkih prava Ustanove Hrvatskog narodnog kazališta u Mostaru.

Član 2.

Skupština Hercegovačko-neretvanskog kantona prihvata 50 % osnivačkih prava Ustanove Hrvatskog narodnog kazališta u Mostaru upisano u Registar poslovnih subjekata Općinskog suda Mostar.

Skupština je saglasna da preostalih 50 % osnivačkih prava pripada Gradu Mostaru.

Član 3.

Skupština Hercegovačko-neretvanskog kantona prihvata sva prava i obaveze koje joj po toj osnovi pripadaju.

Član 4.

Hrvatsko narodno kazalište u Mostaru dužno je Statut i druge opšte akte uskladiti sa ovom Odlukom i važećim zakonskim propisima u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ove Odluke i dostaviti na saglasnost suosnivaču.

Član 5.

Ova Odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenim novinama Hercegovačko-neretvanskog kantona.

Bosna i Hercegovina  
Federacija Bosne i Hercegovine  
Hercegovačko-neretvanski kanton  
S K U P Š T I N A

Broj: 02-01-XXIV-149/13  
Mostar, 15.04.2013. godine

**P R E D S J E D A V A J U Ć I**  
Ramiz Jelovac, s.r.

**159**

Na osnovu člana 15. i člana 39. Ustava Hercegovačko-neretvanskog kantona („Službene novine Hercegovačko-neretvanskog kantona“, broj 2/98), te člana 5. i 6. Zakona o pozorišnoj djelatnosti („Službene novine Hercegovačko-neretvanskog kantona“, broj: 6/05), a u vezi s članom 8. Zakona o ustanovama („Službeni list BiH“, broj: 6/92, 8/93 i 13/94), Skupština Hercegovačko-neretvanskog kantona na sjednici održanoj dana 15.04.2013. godine donosi

**O D L U K U**  
**O PRIHVATANJU DIJELA OSNIVAČKIH**  
**PRAVA USTANOVE NARODNOG POZORIŠTA**  
**U MOSTARU**

Član 1.

Ovom Odlukom utvrđuju se svi uslovi i način prihvatanja dijela osnivačkih prava Ustanove Narodnog pozorišta u Mostaru.

Član 2.

Skupština Hercegovačko-neretvanskog kantona prihvata 50 % osnivačkih prava Ustanove Narodnog pozorišta u Mostaru upisano u Registar poslovnih subjekata Općinskog suda Mostar.

Skupština je saglasna da preostalih 50 % osnivačkih prava pripada Gradu Mostaru.

Član 3.

Skupština Hercegovačko-neretvanskog kantona prihvata sva prava i obaveze koje joj po toj osnovi pripadaju.

Član 4.

Narodno pozorište u Mostaru dužno je Statut i druge opšte akte uskladiti sa ovom Odlukom i važećim zakonskim propisima u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ove Odluke i dostaviti na saglasnost suosnivačima.